

DRS...
TULAJDONA.

Főlkérem i. tagfarsalmat
hogyhírlapot vagy folyóiratot
ne foglaljanak le egyszerre
több példát

Taxá postalá pl
aprobării Dir.

conform
012/1934

MAGYAR LAPOK

Primredactor și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

VII. — 10. (1724) Oradea, 1938. jan. 14.

Primcolaborator: **dr. Gyárfás Elemér**

Vaida Sándor nyilatkozata a Totul pentru Tara mellett

A Frontul Romanesc ünnepi ülésén kifakadt a kormányhoz való átpártolások miatt

Bucuresti. Saját tud. A Frontul Romanesc fővárosi tagozata ünnepelte szerdán *Vajdát*, aki ezalkalommal beszédet mondott a politikai helyzetről és a jelenlegi kormányról.

— Mint ismeretes, — mondotta *Vajda* — a liberálisok választási katasztrófája után a nemzeti kereszténypárt hatalomrajtására ébredtünk, holott a választások előtt a mi programunk túlságosan radikális volt és azért nem hívtak minket kormányra, hogy a nagyhatalmakat és a Népszövetséget el ne kedvetlenítsük. És ime, itt van az új kormány, amelynek programja tiszta antiszemita, míg a mi programunk tiszta „valah” volt. Ahogy azonban más jobboldali politikai alakulatok folyton átvettek a mi programunkból, úgy találjuk most a kormány munkatervében a bejelentést: „Mi nem vagyunk a kisebbségek ellen, hanem a románok mellett.”

— Sokan kétségbeesnek Románia sorsa miatt. Én azonban nem látok erre okot. Mi nem pusztulunk el olyan könnyen. Keresztül ment a román nemzet nagyobb megpróbáltatáson is és mégis csak megvagyunk.

A politikai helyzetről így nyilatkozott *Vajda*:

— A liberálisok kikaptak a választásokon. Most van egy zavart helyzetben lévő kormányunk és a jövő árnyékában megjelenik a „Totul Pentru Tara”. Kik ezek a „Totul Pentru Tara”? A mi gyermekeink. Nincs ugyan tapasztalatuk, de van misztikus hitük, a tapasztalatlanság naivitása mellett. Ime, ezért kell közbelépni nekünk, hogy latbavessük tapasztalatainkat, a jövő nemzedék érdekében. Fájdalom azonban, hogy ahelyett, hogy tiszta szívek és világos értelmek által meghatározott terv szerint haladnánk, a nemzeti eszme kompromittálását kell látnunk, úgy az országban, mint pedig a külföldön.

— Én az első időben jóakarató várakozási álláspontra helyezkedtem a kormánnyal szemben, amit azonban kénytelen voltam felmondani. De azért várunk kell türelmesen. Ezt a tanácsot adtam a vidéki tagozatok elnökeinek, főként azért, mert erős pecsényellat érzett a politikai husosfazekak tájáról. Akik ez illattól csábítva átpártoltak, az ilyen emberek kompromittálják az eszmét és a kormányt egyaránt.

AZ IGASZSÁGÜGYMINISZTER NYILATKOZATA A ZSIDÓ ÜGYVÉDEK KIZÁRÁSÁRÓL

Bucuresti. Saját tud. A Keresztény Ügyvédek Szövetsége tegnap küldöttségileg jelentkezett *Radulescu Mehedinti* igazságügyminiszternél és intézkedését kérte a zsidó ügyvédeknek az ilfovi kamarából való kizárása érdekében. A miniszter kijelentette, hogy rendeletförvényt fog kiadni, amely megállapítja majd, hogy a kizárásra javasolt ügyvédek, akiket az első fórum kizárásra ítélt, fellebbezésük letérnyalása után lesznek kizárhatók, míg azok, akiknek helyzetét csak ezután vizsgálja felül

az erre kirendelt bizottság már az első fórum döntése után kizárhatók lesznek.

Bucuresti. Saját tud. Az ilfovi ügyvédi kamara fegyelmi tanácsa tegnapi ülésén határozatot hozott, amely biztosítja a román ügyvédeknek, hogy az ilfovi kamarában a totális roman

autonom összetételt fogja megvalósítani a rend és a fegyelem tökéletes megőrzésével.

ROMÁN NÉPI SZÁRMAZÁSÚ KERESKEDŐK KAPNAK CSAK JOGOT A SÓ ÉS KŐOLAJ ÁRUSÍTÁSÁRA

Bucuresti. Saját tud. A közszükségleti cikkek olcsóbbítására kiküldött bizottság tegnap ismét ülésezett az ipar- és kereskedelmi minisztériumban. Elhatározták, hogy a sót és a világító petróleumot az egész országban külön elárúsítók útján fogják árulni, akik azonban kizárólag román népi származásúak lehetnek majd és senki idegen, semmiféle formában nem kaphat jogot arra, hogy ezt a két cikket árusítsa. A jogokat valószínűleg olyan feltételek mellett fogják kiadni, mint az italmérsi engedélyeket is, hadiözvegyek és árvák fognak előnyben részesülni.

XI. Pius pápa beszéde az állam és egyház közti kiegyezésről

Válasz a Mussolini beszédére és üzenet a Németországba menő harmincezer olasz munkás részére

Rómából jelentik: XI. Pius pápa szerdán fogadta azt a hatvan érseket, püspököt és mintegy kétezer plébánost, akik vasárnap *Mussolininél* tisztelegtek. A Szentatya a püspökhöz beszédet intézett és szavainak különös érdekességet ad, hogy reflektált *Mussolini* vasárnapi kijelentéseire.

— Igazat mondott az, — mondotta a Szentatya *Mussolini* kijelentésére célozva, — aki azt állította, hogy a pápa hön óhajtott a kiegyezést az állammal. Hasonlóképpen felségsen megnyugtató és biztató volt az a kijelentés, hogy szilárd hűséggel ki kell tartani a ki-

békülés nagy műve és az azt követő más fontos aktusok mellett. Nincs kétségünk az iránt, hogy ezekre a kijelentésekre Isten bőséges áldása fog leszállni. Ez a vigasztalás annál inkább jól esik, mert ha tekintetem az Alpok felé fordul, ott fenyegető fellegetek, vagy legalább is sűrű ködöt kell látnom. Remélem, hogy azok a olaszok, akik átkelnek az Alpokon, odaát példát fognak adni igaz katolikus hitükről.

A Szentatya itt arra a harmincezer olasz munkásra célozott, akik márciusban Németországba mennek munkára.

Japán és kínai békefeltételek egymással szemben

Japán hadi kártérítést kíván. — Kína följánlja a gazdasági együttműködést

Tokióból jelentik: A japán kormány újabb nyolc pontból álló békefeltételt nyújtott át Kínának. Amennyiben *Csang-Kai-Sek* ezt is elutasítja, Japán hivatalosan megüzenni a háborút Kínának.

Az újabb békefeltételek nagyjában megegyeznek az eddigi békepontokkal, de bővültek azzal, hogy a japán kormány jogot kíván arra, hogy Kína területén csapatokat tartson mindaddig, míg bebizonyult Kína hajlandósága az együttműködésre. Ezenkívül kártérítést kíván a Kínában szenvedett veszteségekért és ígéretet arra, hogy Kína hozzájárul azokhoz a költségekhez, amelyek a katonai és rendőri

erők szükséges fenntartásával járnak egész Kínában.

Tekintettel arra, hogy ezek a feltételek még súlyosabbak az eddigieknél, bizonyosra vehető, hogy Kína azokat visszautasítja.

A „Kaizo” című japán lap most ad közlést arról, hogy *Csang-Kai-Sek* kínai tábornagy még decemberben *Trautmann* kínai német követ útján miféle teljesítésekre mutatkozott hajlandónak. Eszerint a kínai kormány felajánlotta Észak-Kína katonamentesítését, a japánellenes mozgalmakban részes elemek szigorubb ellenőrzését, s a kínai-japán gazdasági együttműködést.

3 nap alatt lábai újra- születnek

Hírnevess speciálísták szerint a lábfájdalmaknak örökre végeszakadt, mert a csodálatos „3 napos kezelés” tökéletesen megszünteti a lábfájdalmakat.

1-es NAP: Dagadt, meggyulladt lábak, két nyílító tyükszemmel, pangó vérkeringés, borzalmas fájdalmak. Az első Saltrates Rodell-es fürdő azonnali enyhülést eredményez. A daganatok és gyulladások nagymértékben javulnak.

2-es NAP: A második napon eszközölt Saltrates Rodelles lábfürdő, helyreállítja a vérkeringést. A Saltrates Rodell oxigen tartalma gyorsan helyreállítja a megromlott szöveteket. A gyulladás teljesen eltűnik. A daganatok már-már alig látszanak. A tyükszemek nem zavarnak. Kellemetlen érzések szűnőben. Cipőt egész könnyen huz és visel.

3-as NAP: A harmadik fürdő után az eredmény csodálatosan meglepő. Nyoma sincs daganatnak. A tyükszemek pusztán kézzel kiemelhetők. A cipő teljes kényelemmel viselhető. Vásároljon még ma egy csomag Saltrates Rodell-t és örökre megszabadul tyükszemaitól és lábfájdalmaitól. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Megérkezett Szatmárra a cseléd tartási rendelet végrehajtási utasítása

A munkaadót és az alkalmazottat egyaránt szigorúan megbüntetik, ha nem tartják be a rendelet utasításait

Szatmár. Saját tud. A kormány január 4-én kelt és a zsidók cseléd tartására vonatkozó rendeletének végrehajtási utasítása csütörtökön délután megérkezett a szatmári rendőrségre. A belügyminisztérium rendeletének végrehajtási utasítása felhívja a rendőrség illetékes ügyosztályát, hogy semmisítse meg az eddig kiadott cselédkönyveket és a végrehajtási utasítás értelmében a zsidó családoknak haladéktalanul el kell bocsátaniuk a szolgálatukban lévő, 40 éven aluli keresztény cselédeket. Új cselédkönyvet a rendőrség csak akkor ad ki, ha úgy az alkalmazott, mint a munkaadó igazolja a rendelet betartását, vagyis, hogy a könyvet igénylő keresztény cseléd, amennyiben negyvenedik életévét még nem töltött be, nem zsidó családnál szándékszik alkalmazást vállalni.

A leirat utasítja a rendőrséget arra is, hogy ossza a várost kerületekre s indítson haladéktalanul szigorú razziát annak megállapítására,

hogy az érdekeltek betartják-e a rendelet utasításait. Az utasítás értelmében abban az esetben, ha valamelyik zsidó családnál 40 éven aluli keresztény cselédet találnak, a rendőrségi közegek kötelesek jegyzőkönyvet felvenni, amelynek alapján egy a munkaadót, mint az alkalmazottat szigorúan megbüntetik.

A szatmári rendőrség, — cseléd tartásra vonatkozó rendelet végrehajtási utasításának vétele után — nyomban meg is kezdte az előírt ellenőrzést a város területén.

**Olvassátok és terjesszétok
a Magyar Lapok-at!**

Befejeződtek az olasz-osztrák-magyar államcsoport tanácskozásai

A nyilvánosságra hozott jegyzőkönyv diplomáciai kezdeményezést indított a Románia és Magyarország közötti kiegyezés érdekében

A Berlin-Róma-tengely helyeslése. — Állásfoglalás a kommunizmus ellen. — A Franco-kormány elismerése. — Esetleges kilépés a Népszövetségből

Budapestről jelentik: A háromnapos három tanácskozás során lefolyt tárgyalások eredményét jegyzőkönyvbe foglalták és a három nyelven írt jegyzőkönyveket este 7 órakor írták alá a miniszterelnökségi palotában. Elsőnek Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár és Schmidt Guido külügyi államtitkár érkezett 7 óra előtt néhány perccel a palotába. Utánuk érkezett Ciano olasz külügyminiszter kíséretével. Valamennyien a miniszterelnökségi palota „sárga-szaloniába” siettek, ahol már várta őket Darányi miniszterelnök, Kánya külügyminiszter és bárcziházi Bárczy István államtitkár. A külföldi államférfiak érkezése után kitarult a palota gobelin-termének ajtaja és a díszes ovális asztalon ott feküdték az aláírásra váró jegyzőkönyvek. Az államférfiak sorra aláírták a jegyzőkönyveket, amelyeket még az est folyamán nyilvánosságra hoztak.

A JEGYZŐKÖNYV KILENC PONTJA.

A közös nyilatkozat, amelyet a római jegyzőkönyvet aláírt államok képviselői budapesti tanácskozásuk befejeztével aláírtak, a következő pontokat tartalmazza:

1. Darányi magyar miniszterelnök, Kánya magyar külügyminiszter, Schuschnigg osztrák szövetség kancellár, Schmidt osztrák külügyi államtitkár és Ciano olasz külügyminiszter Budapesten a római jegyzőkönyvekben foglaltaknak megfelelően, közös tanácskozást folytattak.

2. A három kormány képviselői újból megegyezéssel állapították meg a római jegyző-

könyvek tényleges eredményeit és azok kedvező fejlődését. Újból kifejezték abbeli közös akaratukat, hogy a jegyzőkönyvek szellemében fogják politikai és gazdasági tevékenységüket, valamint szívélyes együttműködésüket kimélyíteni. Etekintetben

Magyarország és Ausztria képviselői rokonszenvényt fejezték ki a velük barátságban álló két nagyhatalom: Olaszország és Németország között fennálló benső együttműködés iránt.

mely a róma—berlini tengelyben nyert szentesítést és mely a béke és újjáépítés új és jelentős biztosítékát képezi. Ausztria képviselői ismertették politikájukat, melyet a római jegyzőkönyvek és az 1936 július 11-ki osztrák—német egyezmény elveivel összhangban folytatnak. Magyarország és Ausztria képviselői a politika irányában teljes megelégedésüket fejezték ki.

3. Magyarország és Ausztria képviselői megerősítették határozott elutasító állásfoglalásukat a kommunizmussal szemben és

rokonszenvvel üdvözölték az olasz—német—japán kommintern-ellenes paktumot. Megerősítették elhatározásukat, hogy saját országaikban teljes erővel fogják a kommunista propaganda ellen küzdeni.

4. Magyarország és Ausztria képviselői közölték Itália képviselőjével abbeli elhatározásukat, hogy

Franco kormányát, mint Spanyolország és összes birtokai és gyarmatai törvényes kormányát formálisan el fogják ismerni. Az ilyenirányú elhatározás jelentős mértékben hozzájárul Spanyolország és a többi nemzetek közötti viszony rendezéséhez és az európai megbékéléshez.

5. Magyarország és Ausztria képviselői tudomásulvéve azokat a súlyos és jogos okokat, amelyek az olasz kormányt a Népszövetségből való kilépésre kényszerítették és megállapítva azokat a mélyreható következményeket, amelyeket ez az elhatározás a Népszövetség összeállítása, céljai és működési lehetőségei terén maga után von — kijelentik, hogy

a Népszövetségnek nem lehet és nem szabad egy bizonyos világnézeti alakulat jellegét felvennie. Ha mégis ilyen állapot következne be, az esetben Magyarország és Ausztria fenntartják maguknak, hogy a Népszövetséghez való viszonyukat újból vizsgálat alá vegyék.

6. Ausztria és Olaszország képviselői újból megerősítették azt az álláspontjukat, hogy Magyarországnak a katonai fegyverkezés terén való teljes egyenjogúságát elismerjék. A három kormány képviselői szükségesnek látják az elv mielőbbi megvalósítását.

7. Ausztria és Olaszország képviselői kijelentették, hogy kormányaik nagy érdeklődéssel kísérik a Magyarország és Románia közötti viszony fejlődését. Abbeli nézetüknek adtak kifejezést, hogy

román—magyar tárgyalások kielégítő eredménye jelentősen hozzájárulna a dunai Európa békéjének megszilárdításához.

8. A három kormány képviselői megvizsgálták a gazdasági helyzetet és egyetértettek abban, hogy a három állam közötti árucserét a legutóbb lefektetett alapokon minden eszköz igénybevételével kimélyítik.

9. A három kormány képviselői újból kifejezték közös akaratukat, hogy együttműködnek mindazon államokkal, amelyeknek politikai tevékenysége a béke és ujjaépítés valódi céljainak elérése és a nemzetek közötti jobb egyetértés megteremtésére irányul.

DISZELŐADÁS AZ OPERAHÁZBAN. „AUSZTRIA-BÁL” AZ OSZTRÁK KÜVETSÉGEN

Budapestről jelentik: A hármass értekezlettel kapcsolatban Budapesten időző külföldi vendégek tszteletré szerdán este diszeloadás volt az Operaházban. Az előadáson résztvettek Horthy kormányzó és felesége, József királyi herceg, József Ferenc királyi herceg, Darányi miniszterelnök, Kánya külügyminiszter, Schuschnigg kancellár, Schmidt és Ciano külügyminiszterek és számos előkelőség. A diszeloadás közönsége a kormányzó párt, valamint a külföldi vendégeket kitörő tapsal fogadta. Az osztrák, olasz és magyar himnusz eljátszása után Liszt Ferenc zenéjére irt „Pesti karnevál” című balett következett, mely után a zenekar a Rákóczi-indulót játszotta. A vendégek ezután az olasz követségre hajtottak, ahol Da Vinci olasz követ estebédet adott. Ezután Schuschnigg, Ciano, Schmidt és a többi előkelőség az osztrák követségen rendezett „Ausztia-bál”-ba ment át. Az előkelő társaság sokáig időzött itt, majd a késő éjjeli órákban búcsút véve Darányi miniszterelnöktől és Kánya külügyminisztertől és a kormány tagjaitól, a pályaudvarra hajtottak. Schuschnigg és Schmidt a keleti pályaudvaron álló szalonkocsiban foglaltak helyet, Ciano pedig a déli pályaudvarra hajtatott és csütörtök reggel utazott el a magyar fővárosból. Tekintettel arra, hogy az értekezlet hivatalos programja az olasz követségen adott estebéddel véget ért, a pályaudvaron hivatalos bucsuztatás nem volt.

A NÉMET SAJTÓ A ROMÁNIAI RÉMHIR- TERJESZTÉSEK ELLEN

Berlinből jelentik: A „Frankfurter Zeitung” Savu román pénzügyminiszternek a lap számára adott nyilatkozatát közli. A pénzügyminiszter hangoztatta, hogy bizonyos helyekről rémhíreket terjesztettek kényszerkölcsönökről, depozárlatról, bankjegy-lebélyezésről, stb. és ezek a hamis hírek indokolatlan idegességet

keltettek a bankok hitelezői között. Ez az idegesség azonban elmúlt. A kormány sem ilyen, sem más intézkedésekkel nem akarja érinteni

a magántulajdont, együtt akar működni a külföldi gazdasági és pénzügyi hatalmi tényezőkkel.

A Róma és Bukarest közötti jóviszony elősegíti a román-magyar kiegyezést

A Berlin—Róma-tengely nem nyomja el az osztrákokat és magyarokat

Rómából jelentik: A budapesti megegyezésről érkezett hírek nyomán a „Tribuna” vezércikkében a következőket írja:

— Ugy látszik, hogy Goga román miniszterelnök hajlandó alapos megfontolás tárgyává tenni egész politikáját Magyarország irányában és megvizsgálni a kisebbségek kérdését. Az a körülmény, hogy Róma és Bukarest között jóviszony alakult ki, csak megkönnyítheti ezt a folyamatot. A „Lavoro Fascista” a francia politikával foglalkozva azt írja, hogy a franciák ma is épügy látják a középeurópai

helyzetet, mint a háboru előtt és Olaszország viszonyát Németországhoz úgy akarják feltüntetni, mint ahogyan annakidején az osztrák-magyar monarchia viszonyát látták Németországhoz. Ez a felfogás teljesen téves, mert a róma—berlini tengely a teljes egyenlőségen épült fel és arról sincs szó, hogy bárki uralma alá akarna hajtani olyan hatalmas civilizációju népeket, mint az osztrákok és magyarok.

Rheuma, Köszvény, Ischias? Togat-tabletta

Német katonai küldöttség érkezik Lengyelországba

Beck lengyel külügyminiszter a német fővárosban

Varsóból jelentik: Hivatalosan közlik, hogy Lengyelországba legközelebb német katonai küldöttség érkezik, hogy viszonzza azt a látogatást, amelyet lengyel katonai küldöttség még 1935-ben tett Németországban. A küldöttség vezetője Liebmann tábornok, a berlini katonai akadémia parancsnoka lesz.

Berlinből jelentik: Jólétesült berlini lengyel körök úgy tudják, hogy Beck külügyi-

miniszter még csütörtökön rangrejtve Berlinbe érkezik. A lengyel külügyminiszter Genfben utazik Berlinen keresztül és felhasználja ezt az alkalmat arra, hogy egy napra megszakítsa az útját a német fővárosban. Valószínűleg tanácskozni fog Neurath külügyminiszterrel és Göring porosz miniszterelnökkel. Valószínűnek tartják, hogy Beck megismétli meghívását Göringhez, mely szerint szívesen látják a februári bieloviecei vadászatban. Ugyancsak berlini jólétesült lengyel körök nem tartják kizártnak, hogy Göring a vadászat során találkozik Horthy kormányzóval, akit tudvalevően ugyanakkorra hívott meg Moscicki köztársasági elnök. Ezt a hírt egyelőre fenntartással kell fogadni.

A CSEH—LENGYEL ELLENTÉTEK SZÓVÁ- TÉTELE A LEINGYEL PARLAMENT KÜLÜGYI BIZOTTSÁGÁBAN

Varsóból jelentik: A képviselőház külügyi bizottságában a külpolitikai expozé vitája során Beck lengyel külügyminiszter kijelentette, hogy éber figyelemmel kell kísérni, vajjon a prágai kormány folytatni akarja-e eddigi rossz politikáját a Csehszlovákia területén élő lengyelekkel szemben. Ha igen, akkor ez a lengyel kormányt készíti, hogy a legnagyobbfoku tartózkodás politikáját kövesse a prágai kormánnyal szemben. Beck ezután kijelentette, hogy a litvániai lengyel kisebbség helyzete is nagyon nyugtalanító.

Hatalmas vadász-zsákmányt ejtett a király

Bucuresti. Saját tudósítónktól. A király tegnap délután különvonattal visszerkezett a fővárosba Baniakról, ahol vadászatban vett részt. A megosoi állomáson a miniszterelnök és a kormány több tagja üdvözölte. A király és kísérete a vadászat alkalmával 400 fácánt és sok nyulat lőtt. — Ugyancsak tegnap érkezett vissza a fővárosba Elizabeta ex-királyné is.

VI. Károly király és a Goga-kormány tagjai a bukaresti vizkeresztii ünnepségen. Az előkelőségek a Dombovita partjára vonulnak.

A prairik országútján

falálkozás egy Bartos József nevű fiatal franciskánussal, aki egy esztendeje él az indiánok között

Robert Duffus újságíró könyvében (The Santa Fe Trail) az első úttörők és karavánok kalandos útjait írja le keletről nyugatra. A prairik országútja volt a Santi Fe Trail, a Missouri folyó és a new-mexicói Santa Fe város között. Ókrós szekereken, lóháton és öszvéreken járták a prémvadászok, kereskedők és az első települők ezt az utat és hacottak indiánokkal, vadászati bölényekre és medvékre, szenvedtek a sivatag és az idő viszonyosságaitól, a szomszóságtól, a melegtől, míg Santa Fe-be eljutottak. Itt alakult a nyugati gócpontban az első és legrégebbi amerikai város: Santa Fe, amelyet a spanyolok alapítottak 1610-ben.

Gépkocsik és vonatok száguldanak át a prairiken

A régi országútból, mely Amerika történetének egyik érdekes fejezetét képezi, ma már semmi sem maradt fenn. A bölények kipusztultak, az indiánokat rezervációkba telepítették és az ókrós szekerek, az „Overed wagonok” helyett ma autók és vonatok száguldanak át a prairiken. Azelőtt 5-6 hétig tartott az utazás, ma 3-4 nap alatt teszi meg a vonat ezt az utat. Sőt a Santa Fe „Super Chief” vasútja 36 óra alatt ér el Chicagóból Los Angelesbe. Kerek 2226 mérföld (3560 kilométer) a távolság, de a vonatok oly kényelemmel vannak berendezve, hogy az ember nem érez semmi fáradságot a hosszú út alatt.

A hálókocsikon és éttermeken kívül külön dohányzó és olvasó áll az utasok rendelkezésére, van azonkívül borbélyfülke és bár, s a vonat hátsó részében kényelmes, nyitott kilátó. A vonat reggel, délben és este az étkezések ideje alatt megáll egyes állomásokon és aki nem akar a vasúti étkezésben enni, ahol drágább az étkezés, itt az állomásokon olcsón és kényelmesen elfogyaszthatja ebédjét vagy vacsoráját.

Vadregényes őserdőkön keresztül

Az út első napja Illinois, Missouri és Oklahoma államokon keresztül meglehetősen egyhangú. Egész nap szántóföldek és óriási farmok mellett visz el útunk. Minél délebbre haladunk, annál nagyobb és tűrhetetlenebb lesz a forróság. Kansas Cityben már 104 fok Fahrenheitet mutat a hőmérő és sietve menekülünk vissza kocsink belsejébe a nap izzó melege elől. A vasúti kocsik ugyanis mind hideg levegővel vannak állandóan hűtve és így útközben egyáltalán nem érezzük a meleget. Sajnos az ablakokat emiatt éjjel-nappal zárva tartják és a szellőztetés hiánya így erősen érezhető. Ugy segítettünk magunkon, hogy órák

hosszat kiültünk a kilátókocsiba vagy a peronon sétáltunk, mikor a vonat valahol megállt.

Az utazás második napja már sokkal érdekesebb. Lassan eltűnnek az óriási szántóföldek és vadregényes őserdőkön haladunk át. Órák hosszat egy élőfényt sem látunk, csak itt-ott legelősző nyájakat. A szarvasmarhák egészen szabadra vannak itt hagyva az egész éven át, csak a legelősző juhnyájakat őrzik puskával felfegyverzett cowbojok.

Az indián falu furcsaságai

New-Mexico közepén apró spanyol falvak tűnnek fel a vasút mentén. A szegényes, náddal fődött és sártéglából épített viskók között áll a kis falusi templom. Utközben indiánokkal találkozunk, New-Mexico és Arizona államban 200 000 négyszög mérföldnyi területen vannak az indiánok rezervációi. Nagyjából puebla indiánok utódjai lakják ezt a vidéket, akik egykor hírhedtek voltak kegyetlenkedéseikről. Albuerrque városnál egy időre megszakítottuk utazásunkat és meglátogattuk Isleta indián falucskát. Körülbelül 1250 puebla indián él itt együtt, akik nagyon emlékeztek bennünket a cigányokra. Kis házikóik a legritimvebb módon vannak berendezve és minden ház udvarán ott van az apró

kemence, ahol a sütiést-főzést végzik. Az egész faluban csak asszonyokkal és gyermekekkel találkozunk, a férfiak a mezőkön dolgoznak, vagy az erdőkben vadásznak. Az asszonyok kézimunkát és égetett agyagedényeket árul, a gyermekek pedig mezitláb, kócosan futkároznak körülötting és állandóan penniket kérnek. Megtekintjük az egyszerű, kis indián templomot, amely a falu közepén áll. Falai sárral vannak bevonva, belseje fehérre van meszelve, csak a lapos mennyezet fagerendái állnak csupaszon. A szobrok, képek sőt az alacsony toronyban elhelyezett két kis harang is Spanyolországból valók, melyeket az egykori spanyol hittérítők hoztak el magukkal. Minden hónapban egyszer ellátogat egy franciskánus atya, köztük és miséznek, prédikál nekik. Joraváló, dérek emberek, régi vadságukra már csak a tüzes, fekete szemű emlékeztetett. Valamikor övék volt egész Amerika, ma e kis rezervációt kapták esorébe. A szomszédos állomáson, Gallupban találkozunk az egyik „padréval”, aki nagy meglepetésünkre és örömünkre magyarul szólított meg bennünket. A fiatal franciskánus Bartos József daytoni magyar volt, kit egy évvel ezelőtt küldtek le ide előjárói az indiánok közé. Father Bartos születéstől értesült arról, hogy Shvoy püspök úr a napokban fog átutazni e helyen és minden nap várta a vonat érkezését a vasúti állomáson, míg végre sikerült is találkozni és néhány percig elbeszélgetni a magyar püspökkel.

Arizona állam déli részében a viharzónába került vonatunk és egész délután szakadó esőben utaztunk. A vidék oly vadregényes errefelé, hogy szinte fájt a szívünk, mikor sötét felhők el-elakarták az égbenyülő hegyeket és sziklás ormokat. Mindez úgy tűnt fel előttünk, mint egy gyönyörű bevezetés a napsütéses, csodásan szép Californiába...

Dr. Szabó János.

Most jelent meg!

A nagyszerű magyar radio-szónok:
Dr. Tóth Tibamér legújabb hatalmas műve:

MIATYÁNK

Költői lendület, izzó hév és gazdagon áradó gondolatok jellemzik a nagy szónok beszédeinek legújabb gyűjteményét is.

Ára igen szép kartonkötésben
280 lei es porto.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

Világkiállítás

Párizsban

Irtó:
Castano-Köszeghy
Marianne

VIII.

Túl a Szajrán azonban még más, komolyabb nevezetességek várnak reánk.

Ezek között egyenesen szenzációs a Pavillon de la Publicité! Egész építési stílusa a modern reklámarchitektúra tökéletes mintája. Tervezőinek elve volt: olyan óriási építményt emelni a Marsmező területére, melyről messzire eltűnőnek a legszélsőségesebb fényreklámok. Az egész inkább úgy hat a távolból, mint egy hatalmas guillotine, pedig fölötté békés célzatú. Mindenekfölött: ötletes. Ormáról szédületes magasságból harsog a bűvös szó: Publicité! Míg hosszú földszinti vonalán az ipar legkülönbözőbb ágai nyerne pompás és valóban reklámozó bemutatást. A belső hall széles dimenzióit óles plakátok és finom kisgrafikák töltik ki. — Józan kereskedői bölcsesség és művészi fantázia versengése a reklám e kimeríthetetlen birodalma. Melléte méltó vetélytárs következik: a Pavillon de la Presse! A sajtó palotája. Építkezése éppen olyan monumentális. Azt az óriási szerepet, melyet a sajtó az egész világon betölt, sikeresebben érzékeltetni nem is lehetett. Marsmező központi tornyáról óriási botók kiáltják a mezeséségre az írott szó hatalmát: belső termében a legkülönbözőbb nevek — Syndicat Publicitaire des Périodique, The Christian Science Monitor, a Syndicat des Dessinateurs kiadványai éppúgy megtalálhatók, mint az egész világ összes napilapjai, újságjai és képes folyóiratai, a legújabb kiadásban. A nap legújabb eseményeit szüntelenül működő rádió és telefonátvitelések adják tudtára a le- és felhullámzó közönségnek, mely itt kényelmesen élvezheti a televízió és rádió-reportage legszenzációsabb eredményeit.

Erő és tekintély, — ez a két szó illik leginkább e két pavillonra. A Marsmezőnek ez a része jelképezi a mindent ledöntő Újkort és nagy felfedezések szédítő iramát; új találmányok diadalmas előretörését, — az Akarat örök dicsőségét.

Szemben, az Eiffel másik oldalán büszkén emelkedik a Ciné-Phone-Photo óriáspavillonja. Jobbra a fényképezés tudományának immár a legtisztább művészetét kristályosított produkciói láthatók, balra a zenebarátok adnak találkozót fonográfok, megafonok, gramofoncsodák Eldorádjában, közepén pedig az égitestelő kiállítási mozgósínház trónol gögöcsen.

Palais de la Lumière! Egyetlen folyton növekedő, hirtelen magasbaszókó fényeskála — a fény birodalma! Győzelmes tanúsága annak, hogy mit teremtett e földön az ember. — Nagy volt az út az ősembertől, aki valaha primitív kovakőből csíhelt magának világot, hogy megtalálja útját koromsötét erdők mélyén, — az igénytelen parasztig, ki piszlakoló mécesét helyezte egyszerű hajlékának babonásan őrzött szentképe elé. És milyen nagy, milyen szédületes mag ettől kezdve a századok fejlődése. Elmúlt évtizedek gyertyafényes vacsoráitól makkora különbség választja el a mai polgárt; a különleges világítási hatások mily mesteri fokozására tanította meg ez a kor! Mily óriási távolság tántog immár a húsz év előtti izléstelen égőtestek és napjaink utcai világításának kábítóan rafinált, rejtett fényei között, melyek oly tündéres varázssal csillogtatják meg a párizsi éjszakában a Sacré Coeur! — Ilyen gondolatok rohanják meg a mai ember lelkét, amikor a Palais de la Lumière, a szajnantenti grandiózus Palais de la Decouverte, a Pavillon du Gaz, vagy pedig a Marsmező fénypontja, a Palais de l'Electricité hatalmas félkör alakú csarnokába támoilog be, elbűvölt csodálkozással! Kezdi már érteni, miért nem szeretik a sznobok a világkiállításokat!

Gépészmérnökök és technikusok számára királoznak itt egyéb gyönyörűségek is. Az Invalidosok pályaudvara szenzációs átalakításban, mint Palais des Chemins de Fer, díszleg és homlokzatának szenzációs megtervezése maga is

külön látványosság. Stephenson első kezdetleges masinájától korunk Pullmann-csodáig mindenféle vasúti alkalmazosságok megbámulhatók a hatalmas termekben; legérdekesebb azonban az „élő lokomotív”, melyen különböző színű világítótestek schematikus mozgása szimbolizálja a hő és a gőz tevékenységét, hasonlítva az emberi vérkeringéséhez. Korunk túrelmeinek tudásvágyát és szertelen töretését még inkább fejezi ki a Palais de l'Air, ahol még a legcinikusabb nézők akkáról is önkéntelen „Ah! ah!” kiáltások röppennek el és mindenki meglepett tisztelettel bámulja az óriási mennyezetre konstruált repülőgépeket — három spirálisan forgó alakzatot, melyek háttere már a jövő korszakát veti előre: a tengerről sztratoszférepülés előhírnökeit. Még különlegesebb a másik terem, — Ikarusz világa, égeszínűek kupoláival, melyeket óriási felhőprojekciók szaktanak meg, egy szakadatlan forgasban levő óriási gépmadár állandó szárnyaitogatásának hypermodern zenekíséretével.

Arts et Techniques! Az utóbbi jelszó valóban szédítő tempóban érvényesül. Hát a Sécurité, földalatti folyosóival, a Pavillon du Thermisme és a Palais du Tourisme, óriástornyával és a Szajrán keresztülvezető ötletes Passerelle-el, melyen át délutánokant valóságos népvándorlás indul a Marsmező felé! Technika, gépek, haladás és újra technika, megint csak technika! Hiába. Itt eszmélünk rá, mi mindent köszönhetünk 1937-ben a technikának, melynek mai teljesítményei nélkül megállna korunk és nem pótolhatnák azokat semmi sem!

IX.

Van itt a franciáknak két pavillonjuk, amelyekre különösen büszkék. Tagadhatatlanul van valami kedves sovénizmus abban, ahogy szüntelenül dicsérik a kiállítás e két tipikus francia termékét. Nézzük meg hát mi is a „La Maison de la Famille Française”-t, André Arbus, az új francia építészművészek egyik fiatal tehetségének művét.

Az a mai társadalom, amelyre a tervező gondolt, úgy morális, mint szociális viszonyok nyomása folytán, lassankint átalakul, új életre rendezkedik be. Ennek következtében az otthonok is

BUKARESTI LEVÉL

„Keresztény magyar testvéreinkkel meg fogjuk érteni egymást...”

Bucuresti, január hó.

A kisebbségi társadalom soha még ily nagy mértékben nem érzett aggodalommal lesi ma a bukaresti híreket. Minden rádió- vagy telefon-hanghullámban, minden táviró-rezdülésben olyan fordulatokat vár, amelyek döntő jelentőségűek lehetnek sorsára.

Soha még miniszterelnöki programnyilatkozat sem tekintett a kisebbségi társadalom olyan lélekzetét visszafojtott érdeklődéssel, soha még minisztertanácsi határozatokat nem olvasott olyan szívósorogó figyelemmel, mint mostandában.

— Vajjon mi lesz? — kérdezi a kisebbségi polgár. — Vajjon csakugyan megvalósításra kerül-e a százszázalékos nemzeti munkaterv, amelyet a Goga-Cuza-párt a lobogójára írt? ... Vajjon, — kérdezi tovább a keresztény kisebbségi társadalom, — vajjon a kimélelet nem ismerő módszerek és eljárások, ha azokra csakugyan sor kerül, csupán a zsidóság ellen fog-nak irányulni, vagy a magyar kisebbség ellen is?

Ezekre a kérdésekre, úgy hisszük, a leg-szabadosabb választ az a kijelentés adja meg, amelyet évekket ezelőtt Cuza professzor, — aki akkor még csak a keresztény Nemzetvédelmi Liga elnöke volt — több újságíró előtt tett a képviselőház folyosóján.

— Ami pedig a kisebbségi kérdést illeti: Először végzünk a zsidókkal. Aztán majd meglátjuk a többi.

Nem túlságosan vigasztaló szavak ezek, annak ellenére sem, hogy Goga miniszterelnök valamikor a csucsai paktumot írta alá s hogy Cuza professzor a magyarság iránt mindig meleg rokonszenvvel és nagybecsüléssel viseltette, amit nem utkolt el sem sajtónyilatkozataiban, sem pedig parlamenti beszédeiben. Egy szendusi felszólalásában például oly éles különbséget tett a keresztény és a nem keresztény kisebbségek között, hogy az erről szóló beszé-

molónk valószínűtlennek is tűnt fel egy neves zsidó köztér előtt és sietve kétségbe vonta lapunk távirati jelentését.

A helyzet ma a jelek szerint az, hogy ez a különbségtevés tényleg megvan. Hogy azonban ez mennyire keresztény testvéri együttérzés és mennyire csupán a leküzdési óhajtott öröket egymás után munkába vevő politikai okosság, azt a jövő fogja eldönteni.

A keresztény testvéri együttérzést Cuza professzor, — akinek befolyása döntő lesz a kormány tevékenységére, annak ellenére, hogy magas kora miatt csupán tárcanélküli állam-miniszteri méltóságot vállalt, — félre nem érthető határozottsággal hangoztatta mindig:

— Keresztény magyar testvéreinkkel, — szokta mondani a nyolcvanasztendős antiszemita vezér, — keresztény magyar testvéreinkkel meg fogjuk érteni egymást.

És mintha látnánk apró jeleit ennek a megértésnek, a keresztény testvériség e vállalásának. A magyarság politikai képviselői igen szívélyes fogadtatásban részesültek a kormány tagjainál, ahol tiszteletüket tették. Willer József képviselőt, a parlamenti csoport főtájkárát a kormányelnök is nagy előzékenységgel fogadta és biztosította őt, hogy a magyar kisebbség ügyeit szívén viseli.

A kisebbségi sajtó keresztény magyar képviselői is bizonyos figyelmet tapasztalhattak illetékes tényezők részéről, míg a zsidókkal szemben személy szerint is elég rideg elhárító intézkedések történtek. A leghatározottabb és leg-visszautasítóbb volt a zsidó újságírókkal szemben az ifju Cuza, aki, midőn a munkaügyi miniszteriumot átvette, katonás vezényszavakkal szólította fel őket, távozzanak az épületből.

A miniszteriumokban nem is igen lehet azóta zsidó hírlapírókat látni.

Ezzel szemben a magyar sajtó keresztény képviselői nem tapasztaltak még udvariallanságot sem.

A hatalomrajutás estjén, midőn Cuza

professzor Goga miniszterelnök lakásának előcsarnokában elvegyült az őt üdvözölő újságírók között, eléje léptem jókívánataimmal magam is, tekintettel arra, hogy az örökké jókedélyű, kedves és közvetlen pártvezér éveken át megkülönböztető figyelmével tisztelt meg, valahányszor a képviselőház folyosóján találkoztunk, mert a keresztény magyar sajtó képviselőjét látta bennem.

— Gratulálok miniszter ur, — mondtam mély meghajlással.

Rögtön megismert, barátságosan kezet nyújtott és szívesen fogadta, midőn egy fiatal keresztény magyar kartársamat, a Magyar Párt hivatalos lapjának bukaresti tudósítóját bemutatam neki.

Még Robu, a szélső nemzetiség leghevesebb véru harcosa, akit hatalmas temperamentuma számtalanszor ragadott tettegességre a képviselőház padsorai között is, még ő sem zárkózott el az elől, hogy szerény személyemet, mint a keresztény magyar sajtó egyik bukaresti képviselőjét szívélyesen üdvözölje... Igaz ugyan, hogy kis tévedés is játszott közre.

A miniszterelnökség előcsarnokában ácsorogtam a napokban, várva a minisztertanács végét és a hivatalos közleményt, ami különösen jelentősnek ígérkezett.

Robu, aki tudvalevőleg csernovici prefektus most, szintén ott várakozott, nyilván, hogy első meggyőzőnői tapasztalatairól jelentést tegyen és újabb utasításokat kérjen további intézkedései foganatosítására.

Emlékezett az arcomra, bizonyára a képviselőház folyosójáról s azt hitte, hogy párthívével és küzdőtársával van dolga... Politikusok annyi emberrel ismerkednek meg folytonosan, hogy lehetetlenség pontosan észben tartaniok őket. Sok szívélyes üdvözlést juttatnak tehát jobbra-balra, néha csak tetteve az emlékezést, néha pedig mert csakugyan úgy rémlik nekik, hogy olyan valakivel állanak szemben, akivel a szívélyes viszony fenntartása legalább is tanácsos... Egyszer Robu nagyon barátságosan közeledett hozzám s úgy lekezelte, mint régi jó ismerősök. Az én jövethatallan és — enyhén szólva — nem eléggé okos öszinteségem azonban nem bírta elviselni ezt a szívélyesség-potyázást.

— Prefektus ur, — mondtam — én kisebbségi magyar újságíró vagyok s évekket ezelőtt találkoztam önnel először, Cuza professzor úrnál, egy sajtóbeszélgetésem alkalmával.

Robu belepírult, kissé kényelmellen volt neki a helyzet, de mikor kérdésre megnyugtattam, hogy keresztény vagyok, kijelentette, hogy akkor nincs semmi baj és — nem vonta vissza a tévedésből elégezett szívélyességet.

S ez nem minden jelentőség nélkül való kedvesség tőle.

Jávor Béla.

átalakulnak és a lakberendező feladata új céljaik megvalósítása. André Arbus bizonyos rusztikus ízléssel — ami azonban gyakran megtalálható a vidéken felöltött ófranciák felkületében, — mégis igazi bájjal, ötlettel, meleg varázssal ruházta fel a mai család számára elképzelt meghitt otthon. A másik pavillon „Le Femme, l'Enfant et la Famille” címmel, hasonló céllal és hasonló ízléssel megoldással létesült a Szajna mellett és stílusban, szellemben tökéletes kiegészítője a Cours la Reine gyermekkertje, mely úgy hat, mint egy kis meseország. Az ember folyton azt varja, hogy úton-útfélen hosszuszakallú törpék és aranyhajú tündérek akadjanak az útjába. A formák ritmusa, az ötletek eleven és derűs megvalósítása, az „otthon” fogalmának nap-sugaras életreálmódása, — mindez itt honol, e mintahajlékokban, minden megelőzéstől és boldogságtól, — az életformák tevékeny kiegyensúlyozottságáról beszél.

Másik, különlegesen francia esprit, francia géniusz termelte, parádés csarnoka a kiállításnak: a könyvek birodalma. A Trocadero új szárnyában, öt teremben sorakéznak fel a világirodalom és különösen a modern francia irodalom eszményi köntösbe öltöztetett gyöngyei, — a „livre de luxe” káprázatos álomkölteményei. Dágnés, ez a nagy parizsi rajzolóművész hozta életre a szebbnél-szebb könyvek e kincsesházát, csodás grafikákkal, festői illusztrációkkal ékes kiadványait olyan írónak, mint a Comtesse de Noailles, Jules Romains, Morand, Marcel Schwob, Carco. Kiadók és grafikusok lelkes vetélkedése teremtette meg ezt a ragyogó együttest, hol ünnepet űli az ízés, az ihlet, a szellem és legjobb barátainknak, a könyveknek igazi szeretete.

X.

Negyvennégy nemzet fogadta el Franciaország meghívását 1937-ben; negyvennégy nép lelkét ismerjük meg a pavillonok kincsei között. Mint hű arckép világlik ki minden ország igaz karaktere a kiállított értékek garmadájaiból. — Ahány állam küldte el hazájának termését, any-nvi külön arzenisegét hangsúlyoz ki a nagy csarnokok belső elrendezése, a csoportosítások. a

rendszerbe foglalás módja és az egyéni sajátosság érvényesül, még sokkal inkább, a kiállított tárgyak felsorakoztatásában, mint az építészeti stílusában. Minden pavillon külön atmoszféra-lehel: ki nem érezné a Németország pavillonjában a hatalom és a rendi szuggesztív erőt? Ki nem győz meg első látásra Anglia öntudatos főnénye, óriási terméinek nagyszabású elrendezése az ország világhíradalmi helyzetének verhetetlen biztomságaról? A sportfelszerelések beláthatatlan tömegéből, a gépek városainak: Manchester, Birmingham vagyonokat jelentő termeléséből önértékes méltósággal emelkedik ki a spléndid izolált szigete, Svédország technikai előretörését, a skandináv lélek szerénységét és rokonszenves egyszerűségét jellegzetesen ismerjük meg egy hatalmas csarnokban míg Itália messzire kimagasló palotájában minden a modern olasz állami győzelmes fejlődését példázza, melyen keresztül-leng az antik nagyság emléke, a régi római idők nemes büszksége és az új korszak parancsoló feyvelme. Dicsőséges történelmi hagyományok öltönek testet az olasz nép impozáns pavillonjában, ahol Róma születésének szimbóluma, Romulus és Remus óriási bronzszobra jelképezi a kezdetet. Véres szavakkal küzdelmű és szenvedésben át messzire jutott el Itália és ma, mint világhatalom, fogadja Európa látogatását a párizsi kiállításban. Csábító turisztikai panorámák, — Firenze kék ege, a Giotto kiállítás, a virágozó Toscana, az olasz tengerifürdők aranyos főnénye, csalogat itt minden sarokból az Etiópiát meghódító, ujiasztott Olaszországba!

Belgium pedig, Belgium külön, lenyűgöző színpad. — gazdag, tekintélyes és beszédes bizonyítéka egy szorgalmas állam teremő erejének. Belso nagytermének sima fekete márványfalai kiegyensúlyozott ízlésről, egészséges józan-ságról, a lélek mélységéről és társadalmi osztályainak nyugodt életsemleltéről beszél. A modern grafika remekművein, a kerámia előkelő ízlésű darabjaiban kívül csodás gobelinek, — a vitrinekben csipkék költészete varázsolja nekünk Brüsszel és Brügge csipkeverő leányainak álmait. — A kis Belgium pavillonjában egy nagy nemzet lelkével találkoztunk. (Folytatjuk.)

Arnyképek a távolkeleti frontról.

A japánok „kihajóznak” egy tüzérségi osztagot, s az egyes alkatrészeket darabonként szállítják partra a rögtönzött, primitív hidon.

Foglyok és oroszánok csodálatos átalakulása a modern puskák tűzébe

Derős éra vidám vadászok és — madárvédők között...

Budapestről jelentik: Egy társaságban ülök híres vadászokkal és madárvédőkkel... Szalóki Navratil Dezső egyetemi tanár, a magyarországi madárvédő egyesület elnöke, lelkesen magyarázza, hogy ma már nincs ellentét a vadászok és a madárvédők között.

Kevés olyan érdekes társaság akad, mint a vadászoké és a madárvédőké. Csupa kedves, napbarnította arcú ember. Amint egymás között beszélgetnek, egyik mulatságos történet perog a másik után...

A karvaly esete a pinttyel

Csak a foglyaszatra panaszkodnak, mondván, hogy a tavaszi esőzések miatt fele annyi fogoly volt az idén, mint az elmúlt évben.

Azt hinné az ember, hogy a nímródok világában ritkán van új esemény. A valóságban más-ként van. Amint hallgatom őket, mintha valami lebilincselő egzotikus filmet néznék.

Csupa komoly úr ül a kényelmes fotőjökben. Egyetemi tanárok, nagynevű tudósok, politikusok. Nem holmi elkalandozó fantázia alkotásai ezek a történetek, hanem valóban tények, sőt újságírói érdeklő események.

Sokat beszélnek például annak a karvalynak és pintynek a történetéről, amelyek nemrég a Nemzeti Múzeum állattárába kerültek kitömött állapotban. Verebely Tibor egyetemi tanár vadászta ki Kiss Ernő dr. lőve ezt a karvalyt, amelynek az az érdekessége, hogy a lábán egy régóta elpusztult pintynek a fejét „viseli” és ez a tej teljesen hozzájárult a karvaly karjaihoz. Ehhez hasonló ritkaság még nem került múzeumokba. A karvaly valószínűleg megtámadhatta a pintyet, mire a pinty erőteljesen védekezhetett. A karvaly, hogy a létért való küzdelemben biztosítsa magának a győzelmet, egyszerűen leharapta a pinty fejét, a pintyét, amely viszont csőrével beleharapott a másik madár lábába s az úgynevezett haláltusa görcsében ez annyira erős volt, hogy a karvaly nem tudott szabadulni zsákmányától, a leharapott fejtől. A karvaly lába viszont a sebgyógyulás folyamán rándított a pinty koponyabőrére, olyan analógia alapján, mint amikor például a tü szúrása révén keletkezett sebbe „belegyógyul” a tü. Valószínűleg sokáig „viselhette” a pinty fejét a karvaly. Aztán a karvalyt is lelőtték s így a múzeum valóban ritka értékhez jutott.

Egy régi vadászember a következőket mondja:

— Nekünk, régi vadászoknak nagyon fáj, hogy a mai fiatalság már nem kapcsolódik bele annyira a vadászatokba és bizony inkább csak elemedett korú emberek vagy mi, öregek, járjuk puskával az erdőt, mezőt. Ennek az az oka, hogy a mai fiatalok inkább érdeklődnek a motoros sportok iránt, hiszen ott élénkebb a tempó, ez a technika körüli érdeklődés valahogy jobban megfelel a világ mostani rendjének. Másrészt pedig a gazdasági viszonyok miatt egyre nehezebb a helyzete azoknak, akik ennek a nemes élvezetnek akarnak hódolni. Drága szórakozás a vadászás. Egy jobbfejű vadászpuska négyszáz-öt száz pengőbe kerül. Jó helyen el lő a ember száz patront egy nap, ami tizenhat-húsz pengőt jelent. Nemrég egy barátommal jártam vidéken vadászni, negyvenhat pengőt fizettem az útlakosságért, húszkét pengőt ért a kilőtt patron, úgyhogy mintegy száz pengőbe került ez a szórakozás. Egyre ritkábban találkozunk társasvadászatokon fiatalokkal, aminek az a következménye, hogy míg a vadállományunk nő, a vadászok száma kevesebb lesz...

Az utolsó kócsagok...

Egy másik vadász ezt mesélte:

— Ugyilátszik, hogy az állatok világában is úgy van, hogy egyik generáció átadja tapasztalatait a másiknak. Ez a magyarázata annak, hogy például a mostani foglyok jobban vigyáznak magukra, mint a régiek. Azelőtt, ha az ember a gazdák kukoricaföldjén áthaladva közrefogta a foglyokat, úgy rendesen riadtan, szétszóródva repültek tovább, aminek az volt az előnye, hogy maradt idő több puskalövést leadni. Ellenben az új fogolygeneráció viselkedése alaposan megváltozott. Az a megfigyelésünk, hogy mostanában csapatostól, egyszerre repülnek, amikor észreveszik a vadászt és hirtelen eltűnnek, aminek az a hátránya, hogy csupán egy-két puskalövést lehet leadni rájuk. Annyiban is új a foglyok visel-

kedése, hogy például régen megtörtént, hogy az embernek a lába mellől repültek fel, de most már hatvan-hetven méter távolságról szállnak el. Érdekes, hogy hasonló megfigyelést máshol is tettem. Így például Afrikában, amíg előltöltő golyópuskát használó vadászok jártak, amikor csak egész közelről, ötven-hatvan lépésről lehetett lelőni az oroszánt, akkor az oroszánok nem mentek túlnagy távolságra az embertől. Amióta azonban nagyobb távolságra ható kitérő fegyverek vannak, az oroszánok nemigen jönnek az emberek közelébe. A viselkedésük egészen megváltozott.

Az egyik sarokban híres tudós ül, aki évtizedekkel ezelőtt Mongóliában járt a híres Zichy-féle expedícióval. A madarakról beszél.

— Noha Mongolország — mondja — majdnem olyan nagy, mint Európa, ott mindössze száz fajta madarat ismernek, ellenben Magyarországon négyszáz félé. Ezeknek a szegény, nomádéletben tengődő embereknek a földjén nincs fa, bokor és víz. Amikor mi megérkeztünk, előzőleg szerzett kevés mongol tudásunk alapján megint azt hisztek a rokonságban és testvérként fogadtak bennünket.

Derűbe ring a szoba, amikor így folytatja az idős tudós:

— Ott tanultam meg, hogy nincs távolság, mert bámulatos gyorsan száguldanak a paripák. Pedig azóta találkoztam automobillal, vonattal, repülőgéppel és mégis az az érzésem, hogy a mongolok lóval is kitűnően elintézik a távolsági problémákat...

A szobában egyszerre csend lett. Senki nem mondott ellent. Erdőt, mezőt járt egészséges emberek ezek, akik felséges nyugalommal figyelik a mai élet tempóját.

Egyikük arról beszél, hogy a kis Balaton nádasában lévő, kivesszőfélben lévő kócsagokra külön ór vigyáz. Ennek az órnak a felállítását Amerikából küldi egy ottani híres állattartó. Legutóbb Dél-Amerikából érkezett egy ornitológus Keszthelyre, hogy megtekintse az utolsó magyar kócsagokat.

Öröm ül ki az arcokra. Valaki jelenti, hogy a Margitszigeten újonnan letelepített seregévek szépen szaporodnak. De kiderül, nemcsak ott, ha-

A lúvas szatyva

Asszonyom, tegnap végre láttam ezt az új izét, a retikült, amellyel Párizs lepte meg a hölgyközönséget. Szenzáció! Idáig is néma csodálattal szemléltem az Önök hatkörös tásakait, amelyekben annyi minden volt, hogy két kataszteri bizottság sem tudott volna nagyhírtelen leltárt készíteni róluk. Csak a zálogházak aukcióin lehet a holmíknak azt a tömkelegét látni, ami a titkos rekeszekben előfordult. Sohasem értettem, hogy miért cipelik magukkal a sok „vicik-vacakot”, amikor egyiket sem lehet használni. Az öngyújtó ugyanis rossz volt, a fésű fogatlan, a töltőtollból hiányzott a tinta, a lorgnonból az üveg, az üvegeséből a parfóm, — a retikülből azért egyik sem hiányzott.

Lám, a párizsi modell csupa hasznos, okos dolgot tartalmaz. Az összecukhaló virágvázában bármikor ibolyát lehet tartani, a szétnyitható esernyővel viszont a tavaszi felhőszezon ellen védekezhetik a hölgy. Apró rádiókészülékkel jökedre hangolhatja magát, a műstoppoló-szerkezettel gyorsan felszedheti a leszaladt szemet, a miniatűr élesteráiban kétnapi kosztot vihet kirándulásaira és parányi zseblámpájával remekül olvashat a mozi homályos nézőterén, ha unja. „A sánta Bigg várkastélya” c. film borzalmai. A kis gramofonról, a villamos kézmelegítőről és a kétszemélyes evőkészletről nem is beszéllek, ezek szinte már csak arra jók, hogy a tarsoly ürességtől kongó részeit kitöltse. Mondja, asszonyom, hát nem remek ez?! Asztal, szék, rőkamie és fürdőkád egyelőre még nincs beépítve az új retikülbé, rövidesen azonban már olyanokat is fognak gyártani, amikbe összkomfortos, kétszobás lakásait bepakolhatja. Persze, a férj szabadlábán hagyásával, hogy legyen valaki, aki a szatyorházat Önagsága után cepelje!

K. A.

nem egész Európában egyre több az érdekes madár.

Egy úr lelkesen újságolja:

— En a nálunk még nem költött kontyosréce fészkelését fedeztem fel...

És meglepégedtem, boldog mosollyal néztek össze a kedélyes szivarfüstben az urak... Bevaldom, irigyeltem őket.

D. M.

A kisiparosok adóvallomása és egyéb bejelentése január hónapban

Január hónapja többrendbeli feladatot ró a kisiparosra a különböző hatóságoknál. Ezek a januári bejelentések a következők: 1. Adóvallomások benyújtása, amire azok is kötelesek, akiket 1935-ben három évre megadóztattak. Nem szabad az adóvallomást elmulasztani

ADALBERT BANGHA S. J.

WELT UND UBER WELT

DAS EWIGE REICH
IM KAMPF DER ZEIT

Ara szép kötésben: 180 lei és portó.

P. Banghanak ez a könyve a világról és a tulvilágról: németül jelent meg. De nem a nyelv tette a közép-európai katolikus irodalmi apostolkodás szenzációjává Hanem a hang, melylyel a híres rádiószerző és sajtóapostol kezelte és megoldotta könyvének tárgyi feladatát. A modern műveltségű embert bevezetni a keresztény misztika mélységeibe s a kinyilatkoztatás fényében ragyogtatni fel korunk égő problémáját: mint kell Isten országának eljövételén korunk viharában dolgoznunk? — erről szól a könyv. Ez a könyv: a cselekvés misztikájára vezérlő kalauz!

Megrendelhető a MAGYAR LAPOK könyvosztályában.

azoknak a kisiparosoknak, akik 1937-ben ön-állósították magukat és akiket csak ideiglenesen adóztattak meg. 2. Azok a kisiparosok, akik forgalmi adót fizelnek, kötelesek a pénzügyigazgatóságon az úgynevezett Fisa Technicát benyújtani. 3. Az ipari felügyelőségen benyújtandó három példányban a személyzet kimutatása az első példányra nyolc és egy leies bélyeggel kell ragasztani, a harmadik példányt pedig láttamozva visszakapják. 4. A cégtábla és reklám repülőbélyeg leróvása az 1938. évre, a tablón a repülőbélyeglet január másodikikellett átírással meg kell semmisíteni. 5. A személyzet 1937 évi egyénienkinti jövedelméről szóló kimutatás benyújtása a pénzügyigazgatóságon.

Amennyiben a kisiparos háztulajdonos is, úgy januárban még a következő teendői vannak: 1. A lakók névjegyzékének elkészítése a foglalkozás és házbér feltüntetésével és a pénzügyigazgatóságon benyújtása. 2. A házádóvallomás elkészítése öt évre és a pénzügyigazgatóságon való benyújtása. 3. A betáblázott hiteleknek az adóba való betudása ügyében a kérvény benyújtása a pénzügyigazgatóságon, melletkellni kell a telekkönyvi kimutatást a bankbizonylatot és az igazolást az 1937 április 1-től 1938 március 31-ig fizetett kamatról.

Mind ezeknek az elkészítésére vonatkozólag az érdekelteknek rendelkezésre áll minden városban a kisipari munkaadók szindikátusa.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés felületi helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Félévesre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Magyarországon: Ézsák évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037
Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: dr. Sulyok István
Cluj, Piața Unirii 13.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszbelveges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Délnyugati, nyugati szél, változó felhőzet. Sok helyen, főleg nyugaton és északon eső. Az éjszakai lehűlés mérséklődik, a nappali felmelegedés fokozódik.

CSIKBAN IS MEGENYHÜLT AZ IDŐJÁRÁS. Csikszereida. Saját tud. Jelentették, hogy talán az ország területén Csikmegyében mérték a legnagyobb hideget. 35 C fokot. Kedre virradólag aztán engedett a hideg és olyan felmelegedés mutatkozott a délutáni órákban, hogy a hó olvadásnak indult. Az olvadás veszélyezteti a gabonaféléket, miután az amugy is vékony hóréteg elolvadása védtelenné teszi a faggal szemben a vetéseket. Elromlott a szántó is és így ismét megakadt a tűzifa-erdőlés.

Új egy és kétféles pénzdarabok kerülnek forgalomba. Bucaresti. Saját tud. Rövidesen forgalomba hozzák az új egy- és kétféles váltópénzeket, amelyek hivatottak a forgalomból bevonandó régi Mihály fejcs ötleleteket helyettesíteni.

SZATMÁR MEGYÉBEN KISAJÁTÍTIJÁK A TEMPLOMOK MELLETT LEVŐ KOCSMÁKAT. Saját tud. A liberális prefektus a borhídi görög katolikus egyház kérésére rendeltileg kimondta, hogy a templomok és iskolák közelében egyetlen kocsmát sem működhet tovább. A rendelkezést most kezdték végrehajtani. Borhidon kisajátítják a templom mellett levő kocsmáépületet, az egyház megvásárolja és kultúrhatározat építenek a helyére.

SZTRÁJKBA LÉPTEK A BUCURESTI KERESKEDELMI AKADEMIA HALLGATÓI. Bucaresti. Saját tudósítónktól. A Kereskedelmi Akadémia hallgatói tegnap szerájba léptek. A tanári testület határozatot hozott, amely a diákok magatartását az egyetemi szabályzatokkal ellentétben állónak minősíti s biztosítja a diákokat kívánságaik atyai jóindulatú megvizsgálásáról, arra az esetre, ha a főiskolán a rend helyreáll. A diákok sztrájkjának oka az az intézkedés, amely határozatos vizsgák miatt több, mint 3000 hallgatónak az anyakönyvből való törlésére vezetett, továbbá az a határozat, amely a diákok egy kategóriájától megvonta a februárban való vizsgázás lehetőségét.

KINEVEZTÉK BRASSÓ MEGYE ÚJ BIZOTTSÁGÁT. Brassó. Saját tud. Csütörtök délelőtt kinevezték az új megyei bizottságot is. Elnök Căpățina Aurél, alelnök Tulbure Gheorghe, valamint 8 román tanácsos.

Eltemették id. Nachtnébel Ödönt. Aradról jelentik: Altalános részvét mellett kísérték utolsó útjára id. Nachtnébel Ödönt, Aradváros nyugalmazott főmérnökét. A temetésen a gyászoló családon és az elhunyt barátain kívül részt vett az aradi Katolikus Kör vezetősége és a mérnök-egylet, valamint a városi képviselőtestület. Muresan Joan főmérnök. A gyászszertartást Pásziny Bonaventura dr. minorita rendfőnök végezte, aki megható búcsúbeszédében mondott utolsó istenhozzádot az elhunytak, akihez régi baráti kötelekék fűzték. A négylovas gyászkocsi azután megindult a családi sírbolt felé, ahol örök nyugalomra helyezték id. Nachtnébel Ödön földi maradványait.

EGY KÜZSÉMERT CÉG UTAZÓJÁNAK FELTÜNETKELTŐ LETARTÓZTATÁSA. Brassó. Saját tud. Csütörtök délelőtt meglepő letartóztatást foganatosított a vizsgálóbíró. A Bayerdorff és Co. Nivea krém gyár feljelentésére kihallgatták Astalion Morenát, a cég utazóját, aki húsz éve áll a cég szolgálatában és ezalatt az idő alatt 2 és félmillió lejt vett fel juttatással, melléül, hogy az összeggel elszámolt volna. Kihallgatása után, vizsgálati fogságba helyezték.

TIZFŐNYI SZEMÉLYZETÉVEL ELSÜLYLYEDT EGY ALBAN TEHERHAJÓ. Belgrádból jelentik: Az albán lobogó alatt hajózó „Raffael” teherhajó, amely az olasz „Adriatica” hajózási társaság tulajdona, utban Durazzo felé elsüllyedt. A teherhajó tizfőnyi személyzete a tengerbe vesztett.

A SZOVJET KARMAIBA KERÜLT A KOMMUNISTAELENES KÜZDELEM EGYIK KEMNŐJE. Varsó. Lengyel lapok moszkvai jelentése szerint a vitédszi repülőterén a GPU emberei lefoglák a repülőter egyik pilótatisztjét, Sarovot, amint egy lefátyolozott nő kíséretében fel akart szállni az egyik gépre. A hivatalos megállapítás szerint a lefátyolozott hölgy a külföldi szovjetellenes kémhálózat egyik legveszedelmesebb kémnője. Mina Demidova orosz heregnő, aki hosszú idő óta külföldön él. Néhány hónap előtt hamis utlevéllel érkezett Szovjet-Oroszországba és sikerült behálózni több orosz pilótatisztet, akikről fontos katonai titkokat szerzett meg. A kémnő Sarov gépén akart visszashátrálni külföldre, de az utolsó pillanatban megakadályozták ebben és mindkettőjüket agyonlőtték.

Minden tizenöt éves fiúnak és leánynak jelentkeznie kell a népesedési hivatalban. Temesvár. Saját tud. A népesedési hivatal felhívást tett közzé, amely szerint mindazon fiúk és lányok, akik tizenötödik életévüket betöltötték, haladéktalanul bejelentendők. Törvényes intézkedések szerint ugyanis azok, akik tizenhatodik évüket elérték, már a népesedési hivatal adatai között szerepelnek. A jelentkezés alkalmával születési bizonyítvány s a szülők állampolgársági bizonyítványát kell felmutatni, amelyeknek alapján a jelentkezők személyazonosságát bizonyítványt kapnak.

Gyomorbetegségek, bélmegbetegedések,

Vese-, máj-, epegyörcsök

ellen a legjobban bevált gyógyszer az Amerikában felfedezett gyógymóvönvekből készült világ-hírű

„GASTRO D.”

melyet egy a belöldi, mint külföldi szakorvosok a legelső sorban ajánlanak.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárban, Bucaresti, Calea Victoriei 124.

A kormány tanulmányozza a cenzura megszüntetésének lehetőségét

Bucurestiből jelentik: Az Argus írja a következőket: Az új kormány egyik legfrissebb intézkedése az volt, amellyel a cenzurát a miniszterelnökség hatáskörébe vonta. Következésképpen felmentette az összes katonai cenzorokat. A kormány most tanulmányozza a cenzura visszavonásának a lehetőségét is. A cenzura visszavonása csak akkor lesz megvalósítható, ha a sajtóban az országos tisztogatást elvégezték. A kormánynak feltett szándéka megszüntetni minden olyan sajtóterméket, amely a keresztény nemzeti szellemmel ellenkezik.

KÜLDÖTTÉGJÁRÁS A KISEBBSÉGI SAJTÓ ÉRDEKÉBEN

Bucuresti. Saját tud. A Romániai Népkisebbségi Újságírószervezet nevében négytagú küldöttség jelent meg tegnap délután öt órakor Goga miniszterelnök előtt. A küldöttség tagjai voltak: Szász Endre, Tabéry Géza, Végh József és Demeter Béla. A miniszterelnök igen szívélyesen fogadta a küldöttséget, amellyel több, mint félórát tartott tárgyalást kisebbségi sajtókérdésekről. Még nincs döntés az erdélyi kisebbségi lapok ügyében. A küldöttség felkereste még Hodós, Bornemisa és Dragomir Silviu alminisztereket is, akikkel szintén a kisebbségi lapok ügyét beszélték meg.

Meg kell jegyeznünk, hogy nincs tudomásunk arról, vajon az említett küldöttségnek ki adott az eljárásra megbízatást. Azt se tudjuk, hogy a küldöttség milyen tartalmu kérvénnyel fordult a kormányhoz.

Drágul a kenyér és a hus ára a Bánátban Temesvár. Saját tud. Az ármegállapító bizottság ülést tartott, hogy megállapítsa a januárra érvényes maximális árakat, döntést azonban nem hozott, hanem úgy határozott, hogy a városi időközi bizottságra bizza a kérdés megvitatását. A hentesek és sütőiparosok egyébként a hus, illetve a kenyér árának felemelését kérték s kijelentették, hogy összhangba igyekeznek hozni a termelő, az iparos és a fogyasztó közönség érdekeit. A városvezetés állásfoglalása az ügyben nagyon problematikus, tekintettel arra, hogy az áremelési kérelmek indokolt érvekre támaszkodnak, viszont figyelembe kell venni a fogyasztók, így elsősorban a tisztviselők és a munkások kereseti lehetőségét.

CSAK SEBESÜLTJEI VANNAK A BRASSÓ MELLETTI TÁRSASGÉPKOCSI ÖSSZEÜTKÖZÉSNEK. Brassó. Saját tud. Tegnap számunkban megírtuk, hogy szerda délután 12 óra után a Brassó közelében levő Frazsmár községtől néhány kilométernyire, a Szentgyörgy felé haladó személyvonat a vasuti átjárónál elkapott egy társasgépkocsit. Az első hírek négy halottról számoltak be. Munkatársunk kiszállt a helyszínre és megállapította, hogy a hírek ebben a formában nem felelnek meg a valóságnak. A társasgépkocsiban mindössze hárman tartózkodtak: a vezető, a jegykezelő és egy utas. A vonat elkapta az autóbust és mintegy 50 méteren keresztül maga előtt hurcolta, a bennülőknél azonban még az összeütközés megtörténte előtt sikerült az ajtón keresztül kiugraniuk, úgy, hogy könnyebb sérülésekkel menekültek meg.

HARC A NAGYBÁNYAI VÁROSI TANÁCS ÉS A MÉSAROSOK SZÖVETKEZETE KÖZÖTT. Saját tud. A nagybányai mészarosok, számszerint huszonöt, félmillió lei alaptőkével szövetségbe tömörültek. Az alakulat első tevékenysége az volt, hogy kérelemmel fordult a városi tanáchoz a húsárak emelésére vonatkozólag. Az időközi bizottság a mészarosok kérelmét elutasította, mert a jelenlegi húsárakat olyan magasnak tartja, hogy abból a szövetség kiadásait kényelmesen fedezheti. A szövetség a vágás beszüntetésével fenyegeti, a tanács azonban elhatározta, hogy állja a harcot.

Bonyodalom Arad város rendőrfővezetői tiszttségének betöltése körül. Aradról jelentik: A belügyminisztérium — mint azt közöltük — Arad város új rendőrfővezetőrává Ciorescu Tache volt szigurancafőnököt nevezte ki néhány nap előtt. A kinevezés körül most érdekes bonyodalom keletkezett: Parbul Eugen dr megyei prefektus ugyanis, amidőn nála Ciorescu Tache mint rendőrfővezető jelentkezett, közölte a volt sziguranca főnökkel, hogy a kormánnyal kötött megállapodása alapján minden, Aradra s a megyére vonatkozó új kinevezés csak az ő tudtával történhet. Ezután átvette a kinevezési okmányt, amelyet visszaküldött a belügyminisztériumba, hivatkozva arra, hogy a kinevezés szabálytalanul, az ő megkerülésével történt. A minisztérium ezt az indokot méltányolta s elejtette Ciorescu Tache kinevezését. Ezek szerint jelenleg még teljesen bizonytalan, ki kerül a betegeskedő Jancu Traian volt rendőrfővezető helyére, akinek munkakörét ideiglenesen Mladin Eugen rendőrfőigazgató látja el.

„Jobb későn, mint soha” elv alapján végre Temesváron is megkezdik a munkanélküliek segélyezését. Saját tud. A város vezetősége elrendelte, hogy a telekbiroságok írják össze a jelentkező munkanélkülieket. Az összeírásnak az a célja, hogy a népkonyhák révén élelmiszermel segélyezzzék s ezenkívül tűzifával lássák el a nincsteleneket. Terv szerint a már üzemben levő két népkonyhán kívül — amelyek eddig csak az elaggottak és munkanélkülieknek szolgáltattak ebédet — egy harmadikat állítanak fel, az intellektuel munkanélküliek részére.

Lefejezte a motoros. (Temesvár.) Megrendítő szerencsétlenség történt Izabafalu közelében. A módosi motorosvonta az állomás közelében halálra gázolta Brancu Joan 57 éves gazdát, akit a motor kerekkel a sző szoros értelmében lefejeztek. A hatósági vizsgálat során beigazolást nyert, hogy a motorvezető még idejében észrevette a síneken áthaladó gazdát s jelzésekkkel figyelmeztette is az öreg azonban — aki a falusiak vallomása szerint teljesen süket volt — ügyet sem vetett a sipclásra s így fogyatékosságának áldozata lett.

Zürichi zárlat. Párizs 14.59, London 21.60^{1/4}, Newyork 432^{1/4}, Brüsszel 73.23, Milánó 22.74, Amszterdam 240.60, Berlin 174.10, Bécs 81, Prága 15.16, Varsó 82, Belgrád 10, Bucaresti 325.

Kéthónapi fogháza ítélték egy szatmári mérnököt. Szatmár. Saját tud. A pénzügyi botrány utoregese játszódtott le a szatmári törvényszék büntető tanácsa előtt. Moskovits Andor szatmári mérnökült a vádlottak padján, aki a vádirat állítása szerint megszarolta Sebestyén József pénzügyi főtisztviselő feleségét. Sebestyén ellen a botrányval kapcsolatban több feljelentés érkezett, mire Moskovits elment a tisztviselő feleségéhez és háromszor lett kert, hogy a terhelő vallomásokat összevásárolhassa. A térje után remegő asszony előkerítette a pénzt és átadta Moskovitsnak, aki néhány papírlapot, anélkül, hogy azokat Sebestyénnek megmutatta volna, bedobta a kályhába. Később azonban kiderült, hogy Moskovits a Sebestyén szorult helyzetét a maga javára használta fel és az asszonyt csúnyán becsapta a törvényszék a főtárgyaláson bebizonyították látta a vádat és Moskovitsot kéthónapi fogháza és kétezer lei pénzbüntetésre ítélték.

Füstmérgezés — gázmérgezés. Temesvár. Saját tudósítónktól. Megrendítő nyomor áldozata lett Schmidt Jakab 58 éves munkanélküli, aki csak úgy tudta kis lakását fűteni, hogy a tüzelés céljaira mindenféle rongyot és más hasonló szemétre való anyagot szedett össze. Ezekkel az anyagokkal alaposan megrakta a bádokkályhát és nyugovóra tért. Másnap holtan találták a lakásban. Megállapítást nyert, hogy a rossz fűtőanyag és a bádokkályha közelében levő valoyggal betapasztott deszkafal füstje mérgezést okozott és ez végzett a szerencsétlen emberrel. Hasonló — bár más körülményből eredő — szerencsétlenség következtében hlat meg Vörös András 25 éves munkás. Vörös az Industria Chimica gyárban dolgozott s munkaközben egy gödörbe ereszkedett a gödörbe, — ahová leszállt — gyűjtötték össze a különféle hulladékokat. Ezekből az erjedő anyagokból gázok keletkeztek, amelyek elkábitották a szerencsétlen munkást, akit eszméletlenül kórházba szállítottak, az orvosi beavatkozás azonban már nem segített.

Palesztinában terjed a fasiszta mozgalom az arabok között. Londonból jelentik: A „News Chronicle” jelenti, hogy a jeruzsálemi arabok között egyre jobban terjed a fasiszta mozgalom. Nagy példányszámban fogy az „Action” című lap, amely a brit fasiszta párt hivatalosa. Sir. O. Mosley kijelentette az arab újságíróknak, hogy Nagybritánia 5 éven belül fasiszta lesz és el fogja ismerni az arabok jogos követeléseit.

Csikmegyei hírek. Csikszereida. Saját tud. A törvényszék mellett működő esküdtszék tizedikén kezdte meg az évi első ülészeit. Első napon Vranceanu Viorica kösteleki 21 éves, valamint édesanyja Vranceanu Elena 58 éves odaváló lakosok gyilkossági bűnpörét tárgyalták. A vád szerint 1936 februárjában Vranceanu Viorica törvénytelen gyermeknek adott életet. A jölfejt és életképes gyermeket születése után a leányanya édesanyja felkapta az ágyból és lakásuktól két kilométerre lévő erdő szélében élve elásta. A gyermeknek eltűnése, amelyről a szomszédok is tudtak, foglalkoztatni kezdte a csendőrséget is. Vallatára fogták az anyát és leányát és így derült ki a szörnyű bűntény. Az esküdtszék az enyhítő körülmények figyelembevételével feltűnő enyhe ítéletet hozott: Vranceanu Elénát hathavi börtönrre ítélték, míg leányát felmentették. — Balázs Imre jómódú birtokosnak a faluban sok ellensége volt, amiért gerinces magatartásával irányítólag hatott a községi közigazgatásban. Kitálat vádakka igyekeztek lehetett enné tenni, azonban minden jelentgetés alaptalan volt és így a bíróság előtt is mindenkor kel'ben tisztázta magát. Végre aztán Mihálydeák János szintén gyermekálfalvi lakos újabb feljelentést tett ellene. Azzal vádolta, hogy Kiss Agoston kocsmájában Balázs 1936 október 1-én a többségi népre bántó megjelgyéseket tett. Ezt a vádat igazoltnak látta a törvényszék és a kedden megtartott tárgyaláson kéthónapi elzárásra és háromezer lei pénzbüntetésre ítélték. — Szabó Miklós Gábor és Részegh Kálmán madéfalvi lakosok és sógoruk Blaga Imre között régi idők óta haragos viszony volt bizonyos családi birtokok miatt. Egyideig elkerülték egymást, végre azonban Szabó és Részegh egyik nap elérkezettnek látta az időt a leszámolásra. Parázs verekedést rendeztek, aminek az lett a következménye, hogy „rokonai” és baráti poharazással véglegesen kibékültek. — Gál Mátyás Gergely felcsiki lakos feljelentette rokonát Gál Mátyás Miklóst és feleségét, hogy éjnekidején két hizott sertésüket ellopták. Az ügyészség a vizsgálatot megindította. — Fazekas Julianna gyergyószentmiklósi lakos 1932. évben férjéül elvált, ruhaneműt és egyéb ingóságait rábizta Szilágyi Józsefnek. Több hónapi távollét után visszakérte a holmikat, azonban Szilágyi nem tudott elszámolni az ingóságokkal. A törvényszék egyhónapi elzárással, kétezer lei pénzbüntetéssel és ötezer lei kárterítéssel marasztalta el. — Sztójka János csiktaplóczi lakos kölcsönadott egy darab százeleest Gránca nevű rokonának, aki Csikszereidában, az egyik kocsmában bort vásárolt vele. A kocsmáros a százeleest nem fogadta el és rendőrt küldött. Eljárás indult, amelynek folyamán a bíróság ugy Sztójkát, mint Gránca felmentette, ellenben a százeleest elkoboztatta.

Arad megye új prefektusának érdekes nyilatkozata

Barbul Eugen dr az új megyefőnök hadat üzen minden korrupciónak

Aradról jelentik: Barbul Eugén dr, Arad megye új prefektusa nyilatkozott a sajtónak s a kormány, valamint sajtó célkitűzéseit illetően, egyebek között, az alábbi érdekes kijelentéseket tette:

— Nyiltan és őszintén akarok beszélni — mondotta — és szavaim egyformán szólnak románhoz s kisebbségihez. Mindenkinek meg kell értenie, hogy itt nem szokásos kormányváltásról, hanem egy új kurzusról van szó. A „nemzeti és keresztény” nem hangzatos politikai frázis, hanem komoly és reális valóság. Új felfogást, ideológiai és lelki átépítést kívánunk mindenkiktől. Hallja meg ennek a városnak és megyének minden lakosa: aki becsületes, tisztességes és korrekt, annak semmi bántódása nem lesz, aki korrup, lelkiismeretlen és tisztességtelen, arra könyörtelenül lecsap a törvény sujtó keze. Nincsen kímélet senki részére, legyen bármilyen magas állásban is az illető. Felemlíték egy kirívó és példátlanul álló esetet. Az elmúlt év őszén az akkori kormány földművelésügyi minisztere négy traktort küldött az aradi Mezőgazdasági Kamarához propaganda szántásra. Az előző kormány szándéka kétségtelenül böles és célszerű volt, azonban a kivétel a helyi hatóságon megfenekelt. A négy traktort a parasztok még csak nem is látták, mert a Mezőgazdasági Kamara elnöke azokat hazavitte a saját birtokára és ott felszántatta a földjét. Amikor erről értesültem, nyomban utasítottam az illetékes főszolgabíró, hogy a traktort hozassa el jelenlegi helyükről és szállítsa be a Mezőgazdasági Kamarához. Ilyen mentalitásnak meg kell szűnnie, ennek a lelkiismeretlen kapzsi és egyéni érdekeket néző gondolkodásnak el kell tűnnie közéletünkben. De el kell tűnnie annak a szokásnak is, hogy egyes közigazgatási állásokot pénzért adjanak. Felháborító és minden jóérzésű embert mélyen megbotrányoztat, hogy akadtak főtisztviselők, akik alantaisáknak anyagi előnyökért adtak előléptetést, kedvezőbb áthelyezést vagy jobb hivatali beosztást. Az a tisztviselő, aki pénzért kapta állását, természetesen a magánfeleltől, sokszor a földhözragadt szegény néptől, hajtotta be, ami nagy mértékben ezította az elégedetlenséget az aisebb néprétegek között és aláasta az államhatalom tekintélyét és méltóságát. Egészségesebb közszellemet több altruizmust, felelősségérzetet és emelkedettséget kérünk. Így meg fogja tanulni az ország népe, hogy korrupció, kizsákmányolás és alacsony gondolkodás nélkül is lehet kormányozni. Végül még valamit: bizonyos nyomatalságot és idegességet tapasztalok a városban a kisebbségek részéről. Mint a kormány képviselője: felelősségem tudatában kijelentem, hogy senkinek sincsen oka aggodalomra. Azok a kisebbségek, akik beilleszkednek az új rendszer keretébe, ugyanugy jogvédelemben részesülnek, mint a többségek. A zsidókérdés rendezésénél is tekintettel leszünk a humanumra és nem termelünk ki emberi egzisztenciákat az országból. Igazságot, békét, nyugalmat és becsületességet akarunk.

Búza 510—515 lei. A nagyváradi Mezőgazdasági Kamara a terménypiac áraitól a következő hivatalos jelentést adta ki: Búza 510—515, tengeri 310, árpa 470, napraforgó 450, szóna 130—140, lóhere 140—160, lucerna 160—180, szalma 40—50 lei. — A kövér sertésűs kilója az elmúlt hetipiacon 18—24 lei között váltakozott.

Temetés. Kertész Károlyné szül. Sándor Irén 45 éves korában Nagyváradon elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Haller kápolnából. (Erdélyi „Concordia”).

Székelymálnási hírek. Az ujonnan kinevezett időközi bizottság megalakult, az esküt 10-én a főszolgabírónál le is tették és így a község élére a következő vezetők kerültek: bíró lett dr Szépp Ferenc orvos, kishíró Dombore András, tanácsos Nyese András, néptáncos Dóme Mózes, községi szolga és éjjeli őr Sztójka János. — A községben 1937. évben 20 gyermek született, ebből meghalt kettő. Az év folyamán egyébként meghalt 16, főleg felnőt és idős ember s így a születési szaporulat az év folyamán 2.

NÉPHÁBORU A MOHAMEDÁNOK ÉS SZERBEK KÖZÖTT. Belgrádból jelentik: A boszniai Breisor mellett lévő Omarska községben szerdán súlyos összeütközés történt többszáz szerb és mohamedán lakos között. A verekedés kiinduló pontja az volt, hogy egy szerb fiatalember állítólag néhány nappal ezelőtt arculütött egy mohamedán leányt. A szembenálló felek lécekkel, dongokkal, késekkel, sőt revolverral támadtak egymásnak. Két órán át folyt a harc és a rendőrség csak akkor tudott annak végetvetni, amikor megfelelő erősítést kapott. Hivatalos jelentés szerint a verekedés során több embert megöltek, tizet súlyosan és harmincat könnyebben megsebesítettek.

Előzze meg a fertőzést védekezzen a nátha, hűlés, nátház és hörghurut ellen, kérjen mindig

VALDA PASZTILLÁT

eredeti dobozban

SPORT

Románia-Hollandia 4:1

A román jégkorongúgó csapat mégis indult a prágai világbajnokságon

Bucurestiből jelentik: Románia jégkorong válogatott csapata — az utolsó pillanatban hozott szövetségi határozat értelmében — mégis részt vesz a prágai jégkorongbajnokságon. A nevezést már el is küldötték.

Amsterdamából jelentik: A Telefon Club csapata, amely külföldi portyán van, tegnap — mint Románia válogatott csapata — Amsterdamban mérkőzött a holland válogatott ellen. Az eredmény — szép győzelem: Románia—Hollandia 4:1 (1:0, 2:0, 1:1). Hollandia is nevezett a prágai világbajnokságra és miután a Telefon Club nem képviseli a romániai jégkorongsport teljes erejét, szép szereplés várható Prágában. A válogatott csapatot a csernovici bajnokságban válogatják ki.

Bucurestiből jelentik: Az országos jégkorongbajnokságot — mint megirtuk — az idén Csernovichau bonyolítják le. A szövetség most megejtette a sorolást:

Január 22: Északi liga—Középliga;

Január 23: Déli liga—Középliga;

Január 24: Déli liga—Északi liga.

Az Északi ligát valószínűleg a Dragoș Voda, a Középligát a csikszereidi csapat, a Déli ligát a Telefon Club fogja képviselni.

Szolnay magyar edzőt szerződtette az atlétikai szövetség kizárólag a vidéki egyesületek számára. Bucurestiből jelentik: Az atlétikai szövetség legutóbbi ülésén bejelentették annak a szerződésnek aláírását, amelynek értelmében a Nagyváradról elszármazott Solznay, a romániai vidéki egyesületek atlétikájának edzését megkezdi. Solznay szerződése egyelőre hathónapi próbaidőre szól. Amennyiben munkája eredményesnek látszik, akkor meghosszabbítják a szerződést. Solznay — akit a magyar szövetség ajánlott — már a legközelebbi napokban megkezdí működését Brailán és Galatin.

Délamerikai játékosok Olaszországban. Rómából jelentik: Az olasz futballsport vezetői nagy előkészületeket tesznek a Magyarország elleni budapesti Európa Kupamérkőzésre. Néhány nap előtt egy délamerikai játékos érkezett Rómába, akit a hírek szerint még több játékos fog követni. A jelek arra mutatnak, hogy az olasz futballban sürögősen délamerikai utánpótlással akarják feltölteni. Valószínű, hogy az Európa Kupamérkőzésen az olasz csapatban már több délamerikai játékos fog szerepelni.

„A PORTUGÁL FUTBALL LEGNAGYOBB FEGYVERTÉNYE.” — ilyen címenek írnak beszámolót a portugál lapok a vasárnapi mérkőzésről. Derék portugál kaptársaink elfeledkeznek azonban arról, hogy megemlésték: a magyar csapat ugyancsak tartalékosan játszott, hiszen Sárosi éppen aznap rugott nyolc gólt Máltában, hogy mást ne is említsünk. Budapestén ugyanakkor megkezdtek a magyar labdarúgás tekintélyének súlyosan ártó vereség miatti felelősség kivizsgálását. A sportsajtó elsősorban a szövetséget vádolja, mert beleegyezett abba, hogy ne a legjobb csapat képviselje Magyarországot. De Dietz kapitánynak is kijut a támadásokból, mert eddigi megfontoltságától eltérve, kapkodva és nem a legjobb formában lévő emberekből állította össze csapatát. Egyébként megállapítják azt is, hogy a vereség egyik oka Szabó kapus kétségbeejtően rossz szereplése volt.

**NÉZZE MEG
A NAPTÁRT!**

Holnap január 15. van,
A XV. SORSJÁTÉK
III. osztályának a húzása.
*Ma este az összes sorsjegyarudák
éjfélig vannak nyitva.*

KÖZGAZDASÁG

Mélyponthoz jutott az árak vissza- fejlődése a nyugati fapiacokon

Remény van az árak stabilizálódására

Bécsből jelentik: Az osztrák fővárosban működő Comité International du Bois, által kiadott statisztikai füzetek szerint a nemzetközi fapiac novemberben is csendes volt. Egyes, különösen kanadai exportőrök igyekezete ellenére csak kisebb mennyiségű faanyag volt elhelyezhető, mivel a raktárkészletek a nyugateurópai államokban még mindig jelentékenyek. A kontinentális és délurópai piacokon nem volt legyengülés észlelhető. A nyugateurópai piacokon szeptember utója óta mutatkozó visszafelődő ártendencia, mértékadó körök véleménye szerint, elérkezett a mélypontra és most már remélhető, hogy az

árak stabilizálódnak és javulás mutatkozik. Ez annál is inkább valószínű, mivel több exportőr, olesó ajánlatát visszavonta és mivel az export-államok ténylegesen keresztülvizslik a 10 százalékos termelés-csökkenést.

Az 1937-ik évi október havi kivétel az egyes államokban a következő volt köbméterekben: Oroszország 1.115.536, Finnország 1.088.860, Svédország 546.099, Lettország 331.635, Ausztria 261.986, Lengyelország 212.685, Románia 152.021, Csehszlovákia 142.784, Jugoszlávia 139.010, Észtország 59.801, Norvégia 26.595.

A törvényelőkészítő-bizottság elé került a faárak forgalmának ellenőrzéséről szóló javaslat

Bucurestiből jelentik: A legfelsőbb törvényelőkészítő bizottság az ünnepek elmúltával ismét megkezdte tevékenységét. Többek között a bizottság áttanulmányozta azt a javaslatot is, amelyet röviddel az ünnepek előtt terjesztettek eléje és amely a faárak forgalmának ellenőrzésére vonatkozik.

A javaslat többek között úgy intézkedik, hogy mindennemű faárut szállításuk alkalmával, szállítási igazolvánnyal, vagy pedig eladási bonokkal kell ellátni. Azokat a faanyagokat, amelyek közbirtokossági erdőkből származnak, a községháza látja el igazolvánnyal. Az eladási bonokat viszont az eladó cég állítja ki. Ezeket a

bonokat erre a célra nyomtatott könyvből kell kitépni, viszont a könyveket a kerületi erdőfelügyelőség láttatja.

Azokat, akik ezekhez az intézkedésekhez nem alkalmakodnak, megbüntetik és mindenekelőtt elkobozzák árujukat. Az elkobzott árut árverés útján adják el és a befolyt összegekből 20 százalékot fizetnek a kihágást megállapító tisztviselőnek, öt százalékot az árverési bizottság tagjainak, öt százalékot az erdő tulajdonosának és huszonöt százalékot a minisztériumnak adnak. Az áru elkobzásán kívül a kihágást elkövető kereskedőt vagy termelőt tízezer leies bírsággal is sújtják.

A Weiss Manfréd-cég nagy vasúti anyagszállítása Romániának

Budapestről jelentik: A román államvasutak igazgatósága a román kormány engedélyével, nagyobb mennyiségű olyan mozdonyalktarészt importál, amelyeket román iparvállalatok nem állítanak elő. Ezeket a cikkeket a román államvasutak vám- és illetékmentesen hozzadják be. A román kormány által kiadott behozatali engedély szerint a román vasuta a Weiss Manfréd cégtől 215.000 kilogramm csövet vásároltak mozdonykaszánokhoz és 31.821 kilogramm egyéb csövet vagonok víz-, gőz- és automatafék berendezéséhez.

Megélénkítette a gabona- piacot a nemzetközi piacon megindult fokozott kereslet

Bucurestiből jelentik: A világpiacon helyzetéről érkezett jelentések hatása alatt a hazai gabonapiac is megélénkült. Külföldön buza és zab iránt jelentősebb érdeklődés kezdődött és ennek hatásaképpen Csikágóban tegnap a buza bushelenként 3.50 centtel drágult. A rozs és zab árfolyama 2—2 centtel, a tengeri árfolyama 1 centtel emelkedett. Winnipegi jegyzésében a buza emelkedése bushelenként 5 cent. Az áremelkedés következménye spekulációs vásárlásokban nyilvánult, ami azután különösen Liverpoolban és Buenos-Ayresben éreztette hatását. Általában a buzaárak további emelkedésével számolnak és ez az irányzat természetesen befolyásolja a hazai piac alakulását is. Galaşiban 77 kilós, 3 százalékos buzát 53.000 leiert vásároltak, az előző napon kialakult 49.000 leies árral szemben, belső fogyasztásra pedig 77 kilós árut 50.000 leiert adtak el. Constantában a 77 kilós tiszta áru 55.000 leiert cserélt gazdát, ami 750 leies drágulást jelent. A 79 kilós buza 1500 leiel drágult, elérte az 57.500 leit. Árpánál is érezhető a külföldi ár-emelkedések hatása, a tengeri iránt nagy az érdeklődés, egyébként a többi gabonaneműnél az árak változatlanok.

A dunai hajózás beszüntetésével a folyómenti kikötők tevékenysége teljesen megszűnt és a szállítások elsősorban Constantan keresztül történnek.

Árfolyamok

A Banca Nationala egy Napoleon aranyért 886 leit, egy angol aranyfontért 1118 leit fizet.

Szabadforgalmu devizák árfolyama: cseh korona 5.04—5.06, drachma 1.19—1.21, pengő 24.75—25, osztrák schilling 25.20—25.30, török font 90—92.

A lei hivatalos külföldi jegyzése: Londonban 667, Zürichben 3.25, Newyorkban 0.74 és fél.

A Banca Nationala hivatalos árfolyamai (efektív pénz): németalföldi font (38 százalékos felárat beleértve, vétel, illetve eladás) 75.49—76.87, belgas 23.05—23.53, angol font 677.58—691.38, olasz líra 7.172—7.172, dollár 135.52—138.28, francia frank 4.55—4.76, cseh korona 4.75—4.81, palesztinai font 678.27—692.07, zloty 25.73—26.29, svájci frank 31.39—32.02. Paritás: németalföldi forint 67.20, drachma 2.17, dinár 2.944, német márka 39.825, belgas 16.737, pengő 29.24, török font 78.99, angol font 613.598, olasz líra 5.198, dollár 98.741, cseh korona 3.357 illetve 4.128, leva 1.208, palesztinai font 813.698, zloty 18.755, osztrák schilling 23.52, svájci frank 21.11 illetve 23.89.

Szabad piac, tájékoztató árfolyam: francia frank 7—7.20, svájci frank 48—50, angol font 1010—1030, dollár 190—195, belgas 33—34, cseh korona 6.05—6.15, török font 130—135, dinár 3.80—4, drachma 1.65—1.75, leva 1.70—1.80, németalföldi forint 105—108, zloty 30—32, német márka 40—42, osztrák schilling 36—36.50, pengő 36—37.

**Olvassátok és terjesszétok
a Magyar Lapok-at!**

LEGUJABB

Szovjet-Oroszország hadi készülődése Japán ellen

Kínai küldöttség érkezett Európába, hogy felajánlja a kommunistáknak a Kína fölötti osztozkodást

Londonból jelentik: A „Daily Mail“ rigai értesülése szerint Szovjet-Oroszország Szibériában óriási mennyiségű hadianyagot halmozott fel. Az utasok elbeszélése szerint a transzszibériai vasút forgalma teljesen megbénult a fegyver- és hadianyag-szállítás miatt. Moszkvában mindezekből arra következtetnek, hogy a szovjet-kormány tavasszal háborút indít Japán ellen. Stalin a hét folyamán fontos megbeszélést folytat Blücher tábornaggal, valamint Vorosilov hadügyi és Jezsov belügyi népbiztossal. A tanácskozások a japán—kínai háború jövődöbeli fejleményeivel állnak összefüggésben.

Londonból jelentik: A „Daily Express“ rendkívül nagy feltűnést keltett jelentése szerint fontos feladattal megbízott kínai küldöttség

érkezett Hongkongból Amszterdamba, utban Párizs felé. A küldöttség tagjai Párizsban fölkeresik Wellington-Coo párizsi kínai követet. A küldöttség teljhatalmat kapott arra, hogy Szovjet-Oroszországnak fontos területi engedményeket tegyen Japán elleni fegyveres segítség ellenében. Eszerint ha a kínai kommunisták győzelmet aratnak Japán felett, Kína megkapná Sin-Kiang, Santung és Sanzi tartományokat, Szovjet-Oroszország pedig Külső- és Belső-Mongóliát. Japán teljes veresége esetén Szovjet-Oroszország megkapná Koreát és Mandzuriát a mandzsu vasutakkal együtt. Viszont Szovjet-Oroszország harcászati vasutonalat építene ki Kína felé és havonként 500 hadirepülőgépet szállítana Kinának.

Az olasz és osztrák államférfiak elutaztak Budapestről

A magyar sajtó nagy meglepéssel ír a háromhatalmi találkozó megállapodásairól

Budapestről jelentik: Ciano olasz külügyminiszter és kísérete csütörtök reggel fél 8 órakor, míg az osztrák államférfiak fél 9 órakor utaztak el Budapestről.

A csütörtöki reggeli lapok nagyrésze cikkben foglalkozik a hármaskonferencia tanácskozásairól kiadott hivatalos jelentéssel. A „Budapesti Hírlap“ szerint a magyar közvélemény örömmel veszi tudomásul a berlin—római tengelyről szóló megállapítást, mert az őszinte és megalapozott magyar—német barátság, mint természetes és értékes békeszolgáló eszköz érvényesül. A közös nyilatkozat tartalmát nézve — ugymond, — kiemelkedik abból a Népszövetségre és a kommunistaellenes állásfoglalásra, valamint a katonai egyenjogúságra vonatkozó rész. A román—magyar közeledésre vonatkozó megállapítással kapcsolatban megállapítható, hogy a jövő alakulása azon fordul meg, hogyan érvényesül odaát a kisebbségi kérdésben, a kisebbségi magyarság kezelésében az igazságosság és méltányosság elve. A „Pesti Hírlap“ szerint a Népszövetségről szóló megállapítás méltányos és igazságos, épügy, mint a kommunistaellenes állásfoglalás. Ez a határozott állásfoglalás egyelőre feleslegessé teszi, hogy Magyarország és Ausztria belépjen a német—olasz—japán kommunistaellenes szövetségbe. A magyar közvéleményt legközvetlenebbül természetesen a nyilatkozatnak az a szakasza érinti, mely a magyar—román viszony alakulásával foglalkozik. Ez a szakasz meglehetősen szűkszavú, de nem pesszimista.

A „Függetlenség“ szerint magyar szempontból az értekezlet egyik legfontosabb eredménye Magyarország fegyverkezési egyenjogúságának elismerése és annak kihangsúlyozása, hogy azt mielőbb meg kell valósítani.

SCHUSCHNIGG OSZTRÁK KANCELLÁR VEZÉRCIKKÉBEN FEJTI KI, HOGY AUSZTRIA NEM BOCSATKOZIK OLYAN POLITIKÁBA, MELYNEK ÉLE NÉMETORSZÁG ELLEN IRÁNYUL.

Bécsből jelentik: Schuschnigg kancellár vezércikkét közli a Reichspost csütörtök reggeli száma, A római paktum élettereje címmel.

A vezércikk méltatja a budapesti tanácskozás jelentőségét és megállapítja, hogy a római paktum életterejét a tények biztosítják. Ausztria mindig alapvonalnak tartotta tájékozódásában a római egyezményt és ezt Budapesten is Rómában nem is vonták kétségbe Ausztria mindig hangoztatta német állami voltát és mint ilyen, a tengely-politikát jóval megelőzve, kijelentette, hogy semmi körülmények között sem fog olyan politikába bocsátkozni, melynek éle Németország ellen irányul. A Népszövetség nem váltotta be teljesen a hozzáfűzött reményeket. A kisállamok részéről sok-szor elhangzott az a szemrehányás, hogy Genfben a nagyhatalmak kénye-kedve szerint intézik a politikát, a kisállamoknak pedig nincs módjuk érvényesülni. Nem lehet azonban letagadni, hogy pénzügyi és gazdasági téren a nagyhatalmak — különösen Anglia — részéről Ausztria és Magyarország segítségben részesülnek. A Népszövetség reformra szorul. A Szovjet belépése óta igazolást nyert az a tétel, hogy belpolitikai ideológiák nem lehetnek szempontok a Népszövetség színpadán való szereplésre és hogyha ideológiák zsákmányává lesz a népszövetségi politika, akkor kettéválik a kontinens államainak együttese, ami katasztrófát jelentene.

A vezércikk végén a kancellár hitet tett újra a Magyarország és Olaszország iránti őszinte barátságról. A vezércikk Ausztriában nagy feltűnést és meglepédedést keltett, mert abban félre nem érthetően jut kifejezésre az a körülmény, hogy azok az aggodalmak, amelyeket sokan a budapesti hármaskonferenciához fűztek, alaptalanok voltak.

A FRANCIA SAJTÓ KÉTFÉLEKÉPPEN OLVASSA A BUDAPESTI HATÁROZATOKAT.

Párizsból jelentik: A francia sajtó csak igen szóróványosan kommentálja a budapesti tanácskozásokról kiadott nyilatkozatot. A nyilatkozat teljes szövege csak késő éjszaka jutott el Párizsba és így a lapok nem fűznek hozzá részletesebb megjegyzéseket. Mindössze a baloldali sajtó kísérli meg, hogy bizonyos elszínezésekkel megmássa a határozatok jelentőségét. Így a kommunista Humanité és a szocialista Populaire a közös nyilatkozatokból azt emeli

ki, hogy Magyarország és Ausztria nem hajlandó csatlakozni a kommunistaellenes egyezményhez. A jobboldali Jour viszont már cikke címében is feltűnteti, hogy nagyfotósságot tulajdonít a budapesti határozatoknak, amikor hangoztatja, hogy Budapesten megpecsételték a berlin—római tengelyt.

Az angol közlekedésügyi miniszter látogatása Németországban

Berlinből jelentik: Burghin angol közlekedésügyi miniszter különvonaton Berlinbe érkezett Burghin a münchen—salzburgi autót utat tekintette meg, majd a német alpesi uton Berchtesgadenbe utazott. Az angol közlekedésügyi miniszter ezután a nürnberg—hallei autót utat tekintette meg.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 le, vastag betűvel 6 le. „Cim a kiadóban“ még további 10 le. Allaskeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 le.

Alkalmazás

Arva lányt
14—16 éveset mindenestül keresek. Nagyvárad, Str. Russó (Károly utca) 6. szám.

Keresek
bejáró mindenestül azonnalra. Cim: Nagyvárad, Str. Principele Mihai (v. Gerliczy) u. 16.

Mindenes
cseléd lányt keresünk. Ertekezhetni: Nagyvárad, Pável-u. 24. sz. a.

Adás-vétel

Eladó
egy (23-as) nikkelezett, jó állapotban levő **korcsolya**. Nagyvárad, Str. Axenta Sever (Bem-u.) 12. szám. Ferenczy.

Eladó
egy régi és egy zöld st. ruha 11—12 éves gyermek részére. Chaurra, Nagyvárad, Strada Regele Carol II. No. 19.

Hangverseny zongora
eladó. Nagyvárad, I. C. Bratianu (Szaniszló) u. 27. szám.

Modern
kombinált szoba, konyhabutor olcsón eladó. Nagyvárad, Str. Vlahuta (v. Szt. János) u. 22.

Ródl
és 39-es magasszaru fiucipó eladó. Nagyvárad, Pasteur (v. Kórház) utca 79. szám.

Eladó
egy fürdőkád és egy jókarban levő varrógép. — Cim: Zenker, Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand 44.

Polar korcsolya
33—36-os eladó. Tucek Nagyvárad, Bratianu (v. Szaniszló) utca 35.

PUHA OLMOT
állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Lakás

Egy szoba, előszoba, konyha, éléskamra kiadó. Nagyvárad, Str. Bratianu (v. Szaniszló-u.) 52. szám.

Utcai
szép butorozott szoba azonnalra. Nagyvárad, Parcul Carmen Sylva (Schlauch-tér) 6.

Kétszobás
udvari lakás mellékhelyiséggel kiadó. Nagyvárad, I. C. Bratianu (v. Szaniszló) utca 14.

Egy szobás konyhás
lakás kiadó, azonnal. Nagyvárad, Ciorogariu (Uri) utca No. 38.

Kétszobás, üvegverandás lakás kiadó azonnalra. Nagyvárad, Str. Mihail Sorbul (v. Széles-utca) 23.

Egyszobás
modern lakás kiadó. Nagyvárad, Str. Luminej No. 13. Gerliczy-utca folytatása.

Kiadó
május elsejére egy szép komfortos háromszobás lakás, magánházban, legjobb helyen. Bővebbet a Hedrich szalon nyújt. Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand 17.

Utcai
3 szoba előszobás, fürdőszobás lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Aurel Vlaicu (v. Vámfőház-u.) 31-a.

Kiadó
3 szobás magánház azonnalra. Oradea, Str. Barierei 5. szám. Colonia Pogány.

Különféle

Kiolvastott
ujsgöt és folyóiratokat kerünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

Jókarban levő zongorát
nére vették. Ugyanott egy ágy és éjjeli szekrény eladó. Cim a kiadóban.